HERRA MINISTERI MUISTAA VÄÄRIN

Ministeri Väinö Tanner piti puheen t.k. 24 pnä. Se jakaantui kahteen osaan: toinen osa oli totta, mutta toinen osa oli valhetta.

Totta oli se haikein huokauksin tehty toteamus, että Neuvostoliittoa ei voidakaan sotilaallisesti kukistaa, vaikka niin oli laskettu ja toivottu.

Totta oli myöskin se yhtä surumielinen havainto, että Suomen kansan laajat joukot odottavat kiihkeästi rauhaa ja ovat tyytymättömiä, kun sitä ei ole tullut.

Kaikki muu oli valhetta. Vanhoja, kuluneita valheita olivat Tannerin väitteet, että Suomi käy sotaa muka omien rajojensa turvaamiseksi, että „meillä ei ole mitään yhteyttä suurvaltasodan kanssa“, ja että „meillä ei ole ollut minkäänlaisia sopimuksia kenenkään kanssa“. Niin sanoo mies, joka on itse ollut mukana päästämässä Hitlerin sotalaumoja Suomeen ja usuttamassa suomalaisia sotamiehiä yhdessä noiden laumojen kanssa karkaamaan Neuvostoliiton alueelle, solmimassa Saksan natsien kanssa sotasopimusta, joka tunnetaan antikomintern-sopimuksen nimellä.

„Me olemme sotaa käyvä puolueeton maa“, sanoi Tanner edelleen. Se on mätä vitsi, jonka paikka sanomalehden palstoilla ei voi olla muualla kuin osastossa „Sanoi . . .“.

Valhetta ja ruokotonta panettelua on se herra Tannerin väite, että Neuvostoliitto ei muka olekaan mikään kansanvaltainen maa. Tuollaista pötyä puhuu mies, joka on ilmiantanut ohranalle ja toimittanut kuritushuoneeseen omat puoluetoverinsa, perustuslain mukaan „koskemattomuutta“ nauttivat kansanedustajat Wiikin, Ampujan, Sundströmin, Räisäsen ja monet muut siitä syystä, että mainitut miehet ovat olleet eri mieltä „johtaja“ Tannerin kanssa. Hyvinpä kaukana tiepuolessa näkyy Väinö kykkineen siihen aikaan kuin häpykuorma on ohi kulkenut . . .

Ruotsalaiset lehdet, m.m. „Dagens Nyheter“ toteavat, että Tannerin puhe on tehnyt hyvin huonon vaikutuksen Ruotsissa. Siitä näkyy, kuten mainittu lehti toteaa, että tannerilaiset johtomiehet ovat rauhan vastustajia, ja että **Tannerin puheen tarkoituksena oli sodan vastustajien terrorisoiminen.**

Toisin sanoen Tanner on vielä kerran antanut koko maailmalle näytteen siitä, että hän, samoinkuin koko Linkomiehen fascistihallitus, on Saksan kätyreitä.

—=o=—

TOIVOMUKSET MUUTTUVAT



„Voi kun olis nyt suuta korviin ja mahaa polviin“, sanoi saksmanni, kun Ukrainan leipämaille pääsi.



„Voi kun olis nyt kirahvin koivet, kurjen siivet ja pitkä pyrstö pyllyssä“, sanoi saksmanni, kun Ukrainasta äkkinäisen lähdön sai.

„Missä täällä karhun nahkaa myydään?“

Eräs vapaaehtoisesti Punaisen armeijan vangiksi antautunut Porista kotoisin oleva Suomen armeijan korpraali kertoo:

„Joku aika sitten joukkoosastossamme ryhdyttiin laatimaan luetteloita niistä sotilaista, jotka sodan loputtua haluavat saada maita Itä-Karjalasta. Miehet ottivat tämän asian huumorin kannalta ja jokainen tilasi vähintään 100 ha viljelysmaata ja saman verran metsää. Mutta hyvin pian lopetettiin luetteloiden teko, koska tilaajien vaatimukset osoittautuivat liian suuriksi. Tämän jälkeen pojat hakiessaan luetteloiden laatijoita kyselivät: „Missä täällä sitä karhun nahkaa myydään?“ Toiset taas vastailivat piruillen:

„Ennakkotilausten vastaanotto on lakkautettu, kun karhukaan ei vielä ole kaadettu“.

Se oli viisaasti vastattu. Mutta vielä viisaammin tekevät ne, jotka karkaavat rintamalta tai antautuvat vangeiksi. Niillä, jotka eivät älyä sitä ajoissa tehdä, on tosiaankin tiedossa torpanmaa — 3 (sanoo kolme) kyynärää selkärangan alle. Enempää ei tipu.

Sotavankien nimiä ei julkaista ilman heidän suostumustaan

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 85 1943 — RINTAMALEHTI — Perjantaina lokakuun 1 pnä

NEUVOSTOJOUKOT DNIEPRILLÄ. HYÖKKÄYS JATKUU JO VALKO-VENÄJÄN ALUEELLA

MITEN KÄY TALVELLA?

Saksalaisten anastajalaumojen karkoittaminen neuvostomaalta jatkuu heikentymättömällä voimalla. Punaisen armeijan joukot vapauttavat jokainen päivä satoja ja tuhansia paikkakuntia. Smolensk, Orel, Harkov, Donetsin laakio, Mariupol, Poltava ja Novorossiisk ovat jo kaukana länttä kohti etenevien neuvostojoukkojen selustassa. Punaisen armeijan joukot ovat tulleet aivan Dnieprin rannalle Kievin, Dniepropetrovskin ja Zaporoshjen luona sekä vallanneet Krementshugin kaupungin.

Suomalaisen lukijan huomio kääntyy ymmärrettävistä syistä ensi kädessä hyökkäysrintaman pohjoisosaan. Vielä äsken hitleriläinen propaganda toitotti: „Desna-jokea kauemmaksi venäläiset eivät pääse“. Kului vähän aikaa, ja Punainen armeija ylitti Desna-joen pitkää pituutta, siirtyi Valko-Venäjän alueelle, murrettuaan vihollisen puolustuslinjan, ja lähestyy nyt Homelia, Mohilevia ja Vitebskiä.

Eräät Suomen pääkaupunkilehtien lausunnot osoittavat vielä kalloisimpienkin Hitlerin suosalaisten renkien alkavan käsittää, että kysymys ei ole missään Saksan armeijan „suunnitelmallisesta liikehtimisestä“,

(Jatkuu 2. siv.)

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoittaa kolmen viime päivän taisteluista:

Syyskuun 28 päivänä. Krementshugin ja Kievin suunnilla neuvostojoukot ovat kehittäneet hyökkäystään edelleen Dnieprin vasemmalla rannalla. **Homelin** ja **Mohilevin** suunnilla (Valko-Venäjä) on vapautettu yhden päivän aikana 700 paikkakuntaa, niiden joukossa kaupungit Mstislav, Klimovitshi ja Kostjukovitshi. Vitebskin suunnalla on saksalaisilta vallattu takaisin 300 paikkakuntaa.

Syyskuun 29 päivänä. Arorintaman joukot ovat kolme päivää kestäneiden kiivaiden taisteluiden jälkeen murtaneet vihollisen vastarinnan Dnieprin vasemman rannan sillanpääasemissa ja vallanneet rynnäköllä **Krementshugin** kaupungin. Kievin suunnalla neuvostojoukot ovat murtaneet vihollisen vastarinnan ja lyötyään saksalaiset Dnieprin oikealle rannalle valloittaneet **Darnitsan** rautatiesolmun ja muita lujasti linnoitettuja vihollisen tukikohtia. Homelin ja Mohilevin suunnilla neuvostojoukot ovat edenneet ja vallanneet 500 paikkakuntaa. **Vitebskin** suunnalla on saksalaisilta vallattu **Rudnjan** kaupunki, vihollisen luja tukikohta ja huoltoteiden solmu, sekä vapautettu 120 muuta paikkakuntaa.

Syyskuun 30 päivänä. Länsirintaman joukot ylittivät Soshjoen ja valtasivat yli 170 paikkakuntaa, joiden joukossa **Kritshevin** kaupungin, joka oli vihollisen tärkeä tukikohta ja rautatiesolmu **Mohilevin** suunnalla. **Homelin ja Vitebskin** suunnilla neuvostojoukot jatkoivat menestyksellistä hyökkäystään.

Laukaus Minskissä

VALKO-VENÄLÄISET ISÄNMAANYSTÄVÄT SURMASIVAT HITLERILÄISEN KÄSKYNHALTIJAN WILHELM KUBEN

Saksassa ollaan levottomia sen johdosta, että valko-venäläisten isänmaanystävien taistelutoiminta on viime aikoina vilkastunut. Natsilehdet ovat maininneet 1.600 huomattua saksalaista virkamiestä, jotka ovat saaneet surmansa Minskissä ja sen lähettyvillä.

On kuvaavaa, että samana päivänä, kun ensimmäiset Punaisen armeijan joukkoosastot astuivat Valko-Venäjän alueelle, valko-venäläiset isänmaanystävät surmasivat Minskissä hitleriläisen käskynhaltijan, Valko-Venäjän saksalaisen „ylikomissaarin“ Wilhelm Kuben, suuresta suustaan ja eläimellisestä raakuudestaan tunnetun natsikihon.

Nälkä tulee akselin hommissa

Lohjan pitäjän Koikylästä kotoisin oleva JR 101:n sotamies Martti Laaksonen kirjoittaa:

Ruokatilanne Suomessa on jo nykyään äärimmäisen kurja. Esimerkiksi vaimoni saa yhteensä 6 kiloa jauhoja ja ryyniä kuukaudessa. Lapset saavat vain $3^1/_2$ kiloa. Olen varma, että ensi talvena tulée kova nälkä, varsinkin niille, joilla ei ole kylvöjä, mutta myöskin pienviljelijöille. Suurtilalliset sentään tulevat toimeen piilottamalla viljansa talven varalle.

Tänä vuonna jäi paljon viljoja korjaamatta rankkasateiden ja työvoiman puutteen vuoksi. Esimerkiksi Ilmaniemen kylässä Pukkilan talossa oli elokuun viimeisinä päivinä kaura, ohra ja kesävehnä vielä korjaamatta, vaikka ne olivat täysin tuleentuneita ja varisivat maahan.

Kyllä se nyt linjoillakin tulee paljon kireämmäksi, kun ei saa paketteja kotoa. Tällä hetkellä vielä saadaan uutisperunoita, mutta pian nekin loppuu.

Pojat sanovat: „Näissä akselin hommissa ei muuta kuin polvet nälästä notkuu ja poski poskea lähenee". Ja kyllä se niin onkin, ettei 400 gramman fanikalla ja muutamalla lusikallisella vesivelliä pitkälle potkita. Minä päätin, ettei ainakaan minua nälkään tapeta ja loikkasin tälle puolelle. Nyt ei minulla ole mistään puutetta eikä vaimoni tarvitse pienistä korttiannoksistaan minulle pihistää.

MITEN KÄY TALVELLA?

(Jatkoa 1. siv.)

vaan raskaiden tappioiden aiheuttamasta pakkoperääntymisestä, ankarasta kriisistä fascistisessa leirissä.

Typerien luulojen tilalle Punaisen armeijan „uupumisesta" on nyt tullut murheellinen arvanlyönti siitä, missä Punainen armeija antaa seuraavan iskunsa, meneekö se Dnieprin yli ennen talven tuloa, vaiko vasta talvella j. n. e. Hyvin kuvaava on „Helsingin Sanomain" äskettäin antama vastaus tähän kysymykseen. Pysähtyköön Punaisen armeijan kesähyökkäys missä tahansa, lausui lehti, siitä tulee ainoastaan **lähtökohta uudelle talvihyökkäykselle.**

Niin, siitä saatte olla varmoja! Mitä epäilystä siitä voi olla Stalingradin jälkeen, viime talven jälkeen ja tämän kesän ankaran läksyn jälkeen? Jos saksalaiset nimittävät tämänkesäistä pakoretkeään „maailmanhistorian suurimmaksi peräänty-mistaisteluksi", niin voidaan kuvitella, mitä he ja heidän suomalaiset liittolaispahasensa sanovat ensi talvena. Hehän ovat jo kaksi vuotta vakuuttaneet, että talvi juuri onkin todellista venäläisten hyökkäyssesonkia, ja että heidän oma aikansa on muka kesä...

Miten meidän käy talvella? kysyvät peloissaan itseltään Hitlerin suomalaiset rengit. Sinun, suomalaisen sotilaan, on tehtävä itsellesi sama kysymys? Silloin sinä et salli, että sotarikollisten vararikkoutunut kopla pakottaa sinut olemaan ampumahaudassa talven tuloon asti.

ASIASTA JOS TOISESTAKIN

KAKSI OLI MEITTIÄ VELJESTÄ ...

Ministeri Tannerin äskeinen puhe, joka Ruotsissakin on todettu sodan vastustajien peloitteluksi, on aiheuttanut vilkkaan keskustelun lehdissä. Suurrikkaiden äänenkannattaja, kokoomuslainen „Uusi Suomi" kannattaa täydellisesti Tanneria, joka ärjyy kansalle: **„Suu kiinni!"**

„Uusi Suomi" kehuu omaa Tanneriaan. Onhan se tunnettua, että herra Tanner on kokoomuspuolueen luottamusmies. Sosialidemokraatiksi itseään nimittävä hitleriläinen Tanner makaa saman peiton alla kokoomuslaiseksi itseään nimittävän hitleriläisen Linkomiehen kanssa. Linkomies „Uusine Suomineen" kannattaa Tanneria siitä hyvästä, että Tanner kannattaa Linkomiestä. Käsi kättä pesee, eikä korppi korpin silmää puhkaise.

MIKON KONSTI

Entisen akan konstit olivat monet. Mutta nykyisellä sotatilanneselostajalla Mikko Mäkisellä näyttää olevan yksi ainoa konsti.

Mikon konsti on seuraava: Selostaessaan itärintaman tapahtumia, Mikko koettaa kääntää kuuntelijainsa huomion pois niiltä suunnilta, missä saksalaiset kulloinkin saavat selkäänsä, ja saada yleisö tuijottamaan sellaiseen kohtaan, missä Punainen armeija ei toistaiseksi hyökkää. Mikko viittaa sormellaan tuohon kohtaan ja julistaa: „Tämä se on se ratkaiseva paikka, mutta täälläpäs eivät bolshevikit pääsekään eteenpäin".

Kun Punainen armeija aloitti hyökkäyksen Smolenskin suunnalla, Mikko ilmoitti: „Ei se Smolenskin suunta mikään tärkeä suunta ole. Vasta Vitebskin suunta alkaisi olla vaarallinen, mutta sielläpäs eivät bolshevikit uskallakaan hyökätä".

Oli kulunut muutama päivä, ja Punainen armeija aloitti rynnäkkönsä etenemisen Vitebskin suunnalla. Silloinpa Mikko äkkäsi, että Zaporoshjen ja Melitopolin väliseltä rintamalohkolta ei ollut muutamaan päivään saapunut tietoja suurista taisteluista. Selvä juttu! Ja niinpä Mikko paasasikin syyskuun 29 pnä, että huomio, tuijottakaa kaikki sinne itärintaman etelälohkolle! Siellä se on se ratkaiseva paikka. Ei siellä Vitebskin, Smolenskin, Kievin ja Krementshugin suunnilla mitään merkitystä ole.

Juuri niin menettelee Saksan päämajakin naurettavissa „tiedonannoissaan". Niin että se Mikon konsti ei oikeastaan olekaan Mikon, vaan saksmannin. Mutta saksmanninhan se on koko Mikkokin. Ja yhteistähän se on uskovaisten tavara . . .

PAPIN SUUSTA

Sotilaspastori **Erkki Sarkamo** lausui syyskuun 24 päivän iltana: „Olemme panneet toivomme ilmatorjuntakoneen voimaan ja valtiomiesten päätöksiin. Ja nyt tunnemme joutuneemme umpikujaan".

Aamen! Miten tuosta umpikujasta päästään ulos vielä **haudan** takaa**lla puolen,** sitä ei herra pastori sanonut. Me sanomme sen hänelle, suomalaiset sotilaat:

Karatkaa rintamalta omaan maahanne tai antautukaa sotavangeiksi!

PALJONPUHUVA VUOKRA-ILMOITUS

Saksalaiset pyrkivät kaupungeista maaseudulle, sillä liittoutuneiden tuhoisat ilmahyökkäykset ovat tehneet elämän kaupungeissa sietämättömäksi. Lehdissä on paljon seuraavanlaisia ilmoituksia:

„Etsitään huoneita pieneltä paikkakunnalta, missä ei ole tehdasta".

Voisi luulla, että ilmoituksen jättäjä haluaa hengittää raitista maaseutuilmaa. Kysymys ei ole raittiista maaseudusta, vaan neljän tonnin pommeista.

Kolmen yliloikkarin tervehdys entisille ruotutovereilleen Syvärillä



Sotamiehet Vilho Elo, Erkki Gustafsson ja Veikko Häsänen.

Te odotatte sodan loppumista, että voisitte työkykyisinä palata kotiinne. Mekin odotimme, kunnes lopulta hoksasimme itse lopettaa sodan kohdaltamme. Siihen ei tarvinnutkaan sen suurempaa vaivaa kuin rintamalinjan tälle puolelle siirtyminen. Tuon verran luulisi jokaisen viitsivän vaivautua henkensä pelastamiseksi.

Omakohtaisen kokemuksen perusteella olemme päässeet varmuuteen siitä, että Venäjällä sotavankeja kohdellaan erittäin ystävällisesti, annetaan riittävä ravinto ja **taataan terveenä kotiinpaluu** sodan loputtua, toisin sanoen kaikki se, mitä te siellä linjoilla toivottekin.

Kun Punainen armeija, joka nyt menestyksellisesti hakkaa Hitlerin miljoona-armeijoita etelässä, lähtee hyökkäämään myös Syvärillä, silloin me voimme vain surkutella kohtaloanne, mutta emme auttaa.

Kun jokainen teistä lopettaa sodan kohdaltaan, kuten mekin teimme, niin silloin loppuu sota koko Suomen kohdalta.

Siis älkää odottako matkapassia maan rakoon tai raajarikkoisen korvike-elämää! Siirtykää ajoissa tänne tai painukaa Suomeen! Rohkea rokan syö, kaino kaikkensa kadottaa.

Elo Vilho JR. 44. 1 patalj.
Erkki Gustafsson JR 22 1 patalj.
Veikko Häsänen JR 22. 1 p

Etuoikeutetussa asemassa ovat ne suomalaiset sotamiehet ja upseerit, jotka vapaaehtoisesti antautuvat sotavangeiksi. Punaisen armeijan päällystön antamien ohjeiden mukaisesti heille myönnetään:

1. **Lisätyt ruoka-annokset.**
2. **Majoitus erikoisleireillä, jotka sijaitsevat suotuisissa ilmastosuhteissa.**
3. **Etuoikeus ammatinmukaisen työn valinnassa.**
4. **Etuoikeus kirjeiden lähettämisessä omaisilleen Suomeen.**
5. **Kotiinpaluu ensi vuorossa Suomeen tahi johonkin muuhun maahan, johon sotavanki haluaa, heti sodan jälkeen.**

SAKSALAISET „JUHLIVAT" KOTKASSA

„Moni äiti pistäisi kiittimet ristiin, jos kuulisi, että saksmannit ovat saaneet lähtöpassit Suomesta"

Kun saksalaisia tuli laivoilla Kotkan rantaan, niin kauppiaatkin ojensivat heille auttavan kätensä tilaamalla suuret mää-



rät saksalais-suomalaisia sanakirjoja, jotta saksmannit saisivat tunnustaa „pyhää rakkauttaan" rintamamiesten vaimoihin ja morsiamiin.

Kaupunginvaltuuston isät olivat pitäneet isällistä huolta siitä, että saksalaisilla olisi millä hurmata Kotkan naisia. Heille annettiin vallan ruhtinaalliset ostokortit. Vieläpä rintalapsille aiottu maitokin lahjoitettiin noille konnille.

Kotkan poliisimestari Havas hääri saksalaisten sikojen apurina. Kun olin lomalla, yritti kolme saksmannia raiskata Itäisellä kadulla 15-vuotiasta tyttöä poliisien läsnäollessa. Naapurit pelastivat tytön noiden roistojen käsistä. Pääsiäisen aikoihin saksalaiset ampuivat suomalaisen sotainvaliidin, joka yritti pelastaa heidän käsistään pikku tyttöä. Ampujat eivät joutuneet edesvastuuseen. Saksalaiset saivat rellestää Kotkassa kaikessa rauhassa. Ravintola „Barista" he ampuivat rappaukset alas.

Kotkan asukkaat vaativat poliisilaitosta ja kaupunginvaltuustoa ryhtymään toimenpiteisiin saksalaisten poistamiseksi Kotkasta. Mutta kaupungin herrat panivatkin syyn rintamamiesten vaimojen ja nuorten tyttöjen niskaan ja lähettivät nämä Ruotsinpyhtäälle pakkotöihin.

Sinne on lähetetty myöskin minun morsiameni Kaarina Kekäläinen, joten lomaillessani en häntä voinut nähdä. Samoin on käynyt monelle muulle rintamamiehelle.

Olen varma, että moni äiti pistäisi kiittimet ristiin, jos kuulisi, että saksalaiset ovat saaneet lähtöpassit Suomesta. Mutta kuten ylläkuvaillusta virkavallan menettelystä Kotkassa voidaan nähdä, niin sitä ei tee kukaan muu kuin rintamamiehet yhteisvoimin kotirintaman väestön kanssa.

RJP 5:n 1. kompp. stm.
Nykänen.

TYLSÄÄ PROPAGANDAHUMPUUKIA ELOKUVAKANKAALLA

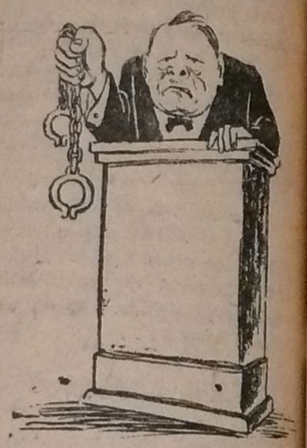
„Mustan rykmentin" 23. pataljoonan kanttiinissa näytettiin tässä joku aika sitten elokuvaa „Oi, kallis Suomen maa". Siinä kuvataan erään vaikeasti haavoittuneen rintamamiehen elämää sotasairaalasta poispääsyn jälkeen. Eräs „jalomielinen" suurtalonisäntä otti huoltaakseen invaliidin ja antoi hänelle ilmaiseksi mökin ja maapalasen.

Tuokin elokuva on sotapropagandahumpuukia. Se oli ivaa sotainvaliidin kustannuksella. Todellisuudessa ei niin hyväsydämisiä suurtalonisäntiä ole, jotka jakelisivat ilmaiseksi mökkejään ja tiluksiaan invaliideille.

Ei tuollaisella propagandalla sotamiehiin vaikuteta. Suomalaisen sotamiehen tappeluhalu on jo nollassa eikä se siitä nouse.

Vapaaehtoisesti sotavankeuteen siirtynyt
Aarne Riihelä,
JR 101 23. patl.

HERRA MINISTERI PUHUU KANSALLE



„Suomi on kansanvaltainen maa. Esimerkin vuoksi mainittakoon, että minäkin olen jo toimittanut vankilaan monia tuhansia kansalaisia, jotka eivät ole olleet yhtä mieltä minun kanssani, heidän joukossaan sosialidemokraattiset kansanedustajat Wiikin, Sundströmin, Räisäsen, Ampujan, Kaisa-Mirjam Rydbergin ja Meltin.

Hallitus nauttii Adolf Hitlerin ja Benito Mussolinin ehdotonta luottamusta. Sen takana on saksalainen sotaväki, S.S. ja Gestapo. Teillä ei pitäisi siis olla mitään koputtamista siihen, mitä hallitus tekee tai tekemättä jättää. Ette te moukat kuitenkaan ymmärrä hölynpölyä niin korkeista asioista kuin sota-asiat ovat.

Pitäkää siis leipäläpenne kiinni ja muistakaa, että kyllä näitä kruunun kihloja riittää vaikka jokaiselle kansanvaltaisen maamme asukkaalle".

Tällainen oli oleellinen sisältö siinä puheessa, jonka ministeri Väinö Tanner piti syyskuun 24 pnä.

„Sylivälikarvennus oikeaan ja vasempaan", sanoi kokki kun kourallisen ryynejä pataljoonan vellipataan heitti.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 86
1943

RINTAMALEHTI

Maanantaina
lokakuun 4 pnä

Kolmannen sotatalven kynnyksellä

Talven tuloon on ainoastaan jokunen viikko jäljellä. Kolmas sotatalvi on välittömästi edessä.

Saksalainen ei ole juossut karkuun eikä juokse vielä nytkään vapaasta tahdostaan, vaikka hitleriläinen propaganda koettaakin esittää asiat sellaisessa valossa, kaunistellakseen edes hiukankin saksalaisten tappion häpeätä. Punaisen armeijan on täytynyt ja täytyy edelleenkin ajaa saksalaisia länttä kohti taistellen. Hitler, joka on jo tosiasiallisesti voitettu, haluaa tunnustaa itsensä voitetuksi vasta sotajoukkojensa täydellisen tuhon jälkeen.

Hän tulee sen saamaan. Punainen armeija on siihen valmis. Nyt, sen kaikille tunnetun surullisen kohtalon jälkeen, joka on tullut saksalaisten „kesähyökkäys-ammattimiesten" osaksi, olisi suorastaan epämukavaa todistella saksalaisten ja heidän liittolaistensa täydellisen tappion ja Punaisen armeijan täydellisen voiton kiertämättömyyttä. Eihän tässä niin hölmöjä olla, ettei tuota ymmärretä, sanoo jokainen järki-ihminen.

Talvi lähestyy. Sitä pahempi saksalaisille ja heidän kumppaneilleen! Saksalaiset sotilaat ja upseerit eivät ole unohtaneet eivätkä unohda milloinkaan Stalingradia. Stalingrad tuli Saksan armeijan paljon kehuttujen kesällisten voittojen jälkeen. Mutta miten käy ensi talvena, kun Saksan armeijain parhaat joukko-osastot on nujerrettu, höyhennetty, näännytetty ja masennettu mitä raskaimmissa kesällisissä tappioissa? Kun Punainen armeija, vartuneena, karaistuneena ja harjaantuneena kuluneen kesän mainehikkaiden hyökkäystaisteluiden koulussa, mittaamattomien voimiensa täydessä kukoistuksessa, varmana voitostaan, palaa halusta tehdä välinsä selviksi kaikkien neuvostomaan anastajien kanssa? Kun englantilais-amerikkalaiset joukot, Punaisen armeijan uskolliset liittolaiset, sen esimerkin innoittamina, sen menestysten kannustamina, ovat jo taistelemassa saksalaisia fasisteja vastaan Euroopan mantereella? Kun fascistinen „akseli" on jo katkennut ja Italian kansa on jo yhtynyt siihen yhä laajentuvaan ja kiihtyvään taisteluun, jota Euroopan vapauttarakastavat kansat — norjalaiset, tanskalaiset, jugoslavialaiset, kreikkalaiset ja muut käyvät hitleriläisiä pyöveleitä vastaan?

Suomalaiset sotamiehet ja upseerit! Jos te jäätte odottamaan Punaisen armeijan talvihyökkäystä, on kohtalonne kaikkea muuta kuin kadehdittava. Talvi ei merkitse ainoastaan uutta Stalingradia saksalaisille, se on myöskin oleva teidän Stalingradinne. Te ymmärrätte itsekin, että yksi Stalingrad riittää teille yllin kyllin. Teidän armeijastanne ei jää jäljelle muuta kuin surkuteltavat rippeet, jos te ette kykene itse, omilla tarmokkailla vaatimuksillanne, omalla joukkotoiminnallanne saamaan aikaan joukko-osastojenne viemistä pois Neuvostoliiton alueelta, jos te ette kykene pelastamaan henkeänne karkaamalla rintamalta tahi antautumalla Punaisen armeijan vangeiksi. Neuvomme teitä pitämään kiirettä, sillä ei ole olemassa mitään perusteita sellaisiin luuloihin, että Punainen armeija tulee vielä kauan sietämään teidän isännöimistänne neuvostomaalla.

Tämä ei ole mitään suostuttelua eikä agitatiota. Älkää luulko, että Punaisen armeijan on sääli maansa anastajia, saksalaisia enempää kuin suomalaisiakaan. Jos te tahdotte kokea kaikki uuden sotatalven kauhut, jos te tahdotte olla mukana kokemassa oman armeijanne tuhon, jos te tahdotte punata verellänne Karjalan hankia, niin tapahtukoon teidän tahtonne!

Meidän puheemme on varoitus voimakkaan ja mahtavan vastustajan taholta, joka ei ole varma ainoastaan asiansa oikeudesta, vaan myöskin varma voitostaan. Syyttäkää itseänne, jos ette ole kyenneet käyttämään hyväksenne suotuisaa tilaisuutta, joka ei enää koskaan palaa.

Menettelettepä te miten tahansa, Neuvosto-Karjala tulee joka tapauksessa puhdistetuksi hitleriläisistä ja mannerheimiläisistä anastajista viimeistä kolkkaa, viimeistä millimetriä myöten. Ja juuri tässä on asian ydin, josta teidän hallitusherranne eivät pääse yli eivätkä ympäri minkäänlaisella propagandakieräilyllä „kunniallisen rauhan" ja „Suomen riippumattomuuden" turvaamisesta.

PUNAINEN ARMEIJA ETENEE LÄNTTÄ KOHTI

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoittaa kolmen viime päivän taisteluista Neuvostoliiton—Saksan rintamalla.

● Lokakuun 1 päivänä. Mohilevin suunnalla neuvostojoukot, kehittäen edelleen hyökkäystään, ylittivät Sosh-joen ja valtasivat **Tsherikovin** kaupungin sekä yli 340 muuta paikkakuntaa. Homelin suunnalla hyökkäys jatkui. Yli 100 paikkakuntaa on vapautettu saksalaisista. Vitebskin suunnalla neuvostojoukot valtasivat 20 asutuskeskusta.

● Lokakuun 2 päivänä. Tamanin niemimaalla Punaisen armeijan hyökkäävät joukko-osastot ovat vallanneet muutamia vihollisen voimakkaasti linnoitettuja puolustustukikohtia. Homelin suunnalla on vallattu yli 50 paikkakuntaa ja Mohilevin suunnalla 270 paikkakuntaa.

● Lokakuun 3 päivänä. Homelin ja Mohilevin suunnalla jatkui kiivaita hyökkäystaisteluita. Päivän kuluessa vallattiin 70 uutta asutuskeskusta.

Saksalaiset Punaisen armeijan hyökkäyksestä

— Vääpeli **Schmidt:** „Niin, nyt minä tiedän sen, että Venäjä on ehtymättömien reservien maa ja että sitä on mahdoton voittaa".

— Ylijefreitteri **Bernhard Günther:** „Menemme maata ja odotamme, mitä tulee. Suoraan sanoen, odotamme kuolemaa".

— Sotamies **Fritz Stumpf:** „Kuinkahan me pääsemme Berliiniin ennen talven tuloa".

— Jefreitteri **Keller:** „Stalingrad kaivelee minua vieläkin".

— Jefreitteri **Rudolf Fürich:** „Venäläinen on hirveä vihollinen, jota me emme voita koskaan".

Italiasta

Englantilais-amerikkalaiset joukot ovat taistellen vallanneet Napolin ja etenevät pohjoista kohti. Perääntyessään Napolista saksalaiset raakalaiset ovat tapansa mukaan ryöstäneet ja hävittäneet kaupungin, jättäen jälkeensä rauniot.

MITEN TALVELLA KÄY?

Saksalaiset sotilaat ovat hyvin levottomia talven lähestyessä. Punaisen armeijan kesähyökkäys pakottaa monet sotilaat tekemään johtopäätöksen, että uusi talvi tuo tullessaan suuria tappioita ja päättyy Saksan täydelliseen perikatoon, sitäkin suuremmalla syyllä, kun toisen rintaman muodostaminen lännessä tunnustetaan kiertämättömäksi.

Aliupseeri **Kurt Pausch** sanoo: „Sotilaat luottivat siihen, että kesällä 1943 sota päättyy

...ksan voittoon. Nyt kesä on ...päättymäisillään, mutta so... loppua ei näy. Tulevaisuus ...synkkä: Edessä on Venäjän ...".

...Moottoritykin komentaja **Otto** ...ch: „Sotilaat juttelevat, että ...meitä lyödään kesällä, niin ...sitten tapahtuukaan talvel...

...Sotamies **Paul Frantz:** „Sak... armeija ei enää kykene ...käämään. Talvella sitä ...ttaa vielä suurempi hyök... kuin kesällä".

...efreitteri **Heitz Krischnik:** ...Sotilaat pelkäävät talvea. Kaik... ovat varmoja siitä, että ve...äiset alkavat talvella voi...kaan hyökkäyksen ja sak...äiset tulevat taas peräänty...in. Sotilaat käsittävät ase...sa toivottomuuden. Saksa ...e häviämään tämän sodan, ...kuin se hävisi vuonna 1918".

...otavankien nimiä ei julkaista ilman heidän suostumustaan

Sotavankien kirjeitä kotiin

* * *

Neuvostoliitossa olevien suomalaisten sotavankien pyynnöstä julkaisemme heidän kirjeitään kotiinsa. Pyydämme lukijoita lähettämään kirjeet niissä mainituilla osotteilla edelleen.

* * *

Emäntä Selma Pasanen, Viitasaari, Koskelan pp.

Äiti Rakas!

Parhaat terveiset lähetän sinne kotia täältä, että hyvin voin ja saan ruokaa kolme kertaa päivässä. Täällä on hyvä kohtelu. Sodan loputtua pääsen sinne kotia. Sanokaa kaikille tutuille terveisiä! Näitä piirteli poikanne

Matti.

Stm. Matti Pasanen,
JR 5 1. pataljoona, 3. kompp.
3. joukkue.

*

Olga Torssonen, Soanlahti, Kuikka.

Terveiset täältä Neuvostoliitosta. Olen suurella sotavankileirillä. Hyvin on aikani kulunut. Me, sotavangit, työskentelemme monenlaisissa töissä, mihin kukin pystyy. Kun sota loppuu, niin pääsemme täältä kaikki terveenä kotia.

Johannes.

Sotamies Johannes Torssonen,
5. rajajääkäripataljoona, 1. komppania.

Emäntä Lovisa Toivonen, Seivästö, Toivola.

Rakas äiti ja velipojat!

Olen joutunut Puna-armeijan vangiksi. Mutta älkää surko puolestani, sillä siihen ei ole mitään syytä. Olen terveenä. Ruokaa on tarpeeksi ja hyvää. Ei ole mitään valittamista. Rauhan tultua saamme jälleen tavata. Siis jälleennäkemisen toivossa, rakkain terveisin, teitä muistaen

Niko.

Sotamies Niko Toivonen,
1. Kpk 4123.

*

Rouva Helga Nyholm, Järvenpää, Kellokoski.

Rakas äiti.

Monet rakkaat terveiseni teille täältä Venäjältä. Olen tallella ja voin mitä parhaiten. Haavoituin Pokonvaarassa hyökkäyksessä ja antauduin sotavangiksi. Sanokaa kaikille tutuille terveisiä. Toivon, että voisitte yhtä hyvin kuin minäkin ja että pian saisin taas nähdä teitä. Terveisin

Jalo.

Sotamies Jalo Nyholm,
RJP 5 2. kompp.

*

Emäntä Aino Meski, Kirvu, Sairala as. Hannukkala.

Rakas kotiväki!

Terveiseni täältä Neuvostoliitosta teille sinne kotia. Olen elossa ja voin oikein hyvin. Olen sotavankina, mutta täällä kohdellaan hyvin. Saan ruokaa ihan riittämiin. Täällä on paljon muitakin Suomen poikia. Kun sota loppuu, tapaamme jälleen. Siis kuulemiin siihen asti. Monin rakkain terveisin

Jouko.

Sotamies Jouko Meski,
RJP 5 1. kompp.

Pakina

„Naimattomista" leipäsusista

YNNÄ MUISTA SEN SORTIN IHMISISTÄ

Täällä murheen laaksossa koettaa kukin huvittaa kanssaihmisiään niin henkevästi kuin parhaiten taitaa.

Herrat Ryti, Linkomies, Tanner ynnä muut helsinkiläiset vitsiniekat kutkuttelevat aikalaistemme nauruhermoja vinoilemalla, että Suomella ei muka ole mitään tekemistä Hitlerin sodan kanssa ja että Linkomiehen hallitus ei mukamas olekaan missään sotaliitossa Saksan kanssa!

Tuo on oikeastaan se sama vitsi, jonka kuuluisa saksalainen taiteilija **Heinrich Zille** on kertonut elähtäneestä „naimattomasta" naisesta, joka vuosikausia vietti säännöllistä yhdyselämää saman herrasmiehen kanssa, eli samassa taloudessa, makasi saman peiton alla ja siitti lapsen toisensa jälkeen.

Viedessään viidettä lastaan papille ristittäväksi, nainen selittää yhä edelleenkin olevansa naimaton.

„No miksette sitten mene sen miehen kanssa oikein avioliittoon?" kysyy pappi nuhdellen.

„Asia on sillä tavalla, herra pastori", nainen vastaa, „se mies ei miellytä minua".

Suomen armeija on käynyt kolmatta vuotta sotaa Saksan rinnalla ja käy edelleenkin, yhdessä kompuksessa saksalaisten „aseveljien" kera, saksalaisella sotakalustolla ja materiaalilla, Saksan päämajan yleisten suunnitelmien puitteissa. Saksmanni komentelee Suomessa, kuten ainakin isäntä omassa talossaan. Eikä Suomen sotapropagandakaan ole muuta kuin suomen kielelle käännettyä natsipropagandaa. Se valehtelee niinkuin Berliinistä määrätään.

Toisin sanoen, Mannerheim, Ryti, Walden, Linkomies ja Tanner ovat jo vuosikausia maanneet saman peiton alla saksmannin kanssa. He menivät mainitun herrasmiehen kanssa yksiin leipiin ja lihoihin heti Moskovan rauhan jälkeen ja alkoivat siittää lapsia, toisen toistaan rumempia ja hirvittävämpiä epäsikiöitä. Synnin ensimmäinen he... oli saksalaisen sotaväen ...kuljetus Suomeen. Toisen te... nimi oli Sota. Kolmas, ...immainen ja viimeinen, kaik... kamalin, tekee tuloaan niin ... kopina kuuluu. Sen nimi ...appio.

...utta noiden rumilusten mam... (mannerheimiläis-rytiläinen ...uskonkkaronkka) väittää, et... ihän tässä missään aviolii... olla. Mehän muuten vaan ...pidetty lystiä . . .

...inkomiehet koettavat suotta ...tä leimata itseään naimatto... leipäsusiksi ja parjata saks... kanssa siittämiään kauno... äpärälapsiksi. Kun vaka... puhutaan eikä suotta koke... ta, niin kyllä se on ihan lail... avioliitto. Naimapaperitkin ...kaikin puolin reilassa. Sillä ...se „antikomintern"-sopi... ...an ole mitään muuta kuin Saksan ja muiden fascististen maiden yhteinen sopimus **sotaliitosta** kansanvaltaisia maita vastaan. Ja sen paperin alla komeilee Suomenkin hallituksen puumerkki.

Mutta mitäs me näistä muodollisuuksista. Asian tosiasiallinen puoli, jonka jokainen huomaa, on se, että Linkomies hallituksineen makaa edelleenkin saksmannin kanssa saman peiton alla, joka on hakaristein kirjailtu. Jos he vielä nytkin valittavat olevansa naimattomia, niin on heille sanottava:

No menkää sitten herran nimessä viimeinkin sellaiseen avioliittoon, joka pätee! Ei niistä saksmannin tähteistä kuitenkaan kukaan huoli.

Taavetti Tietävänen.

LAHTARIT JA PUNAKAARTILAISTEN POJAT

Sodan alusta alkaen on Suomen sotapropaganda katsonut asiakseen silloin tällöin julistaa Suomen valkoisen hallituksen aikovan maksaa avustusta vuonna 1918 kaatuneiden punakaartilaisten leskille, vieläpä alaikäisille lapsillekin (!). Tätä aikomusta on mainostettu mittaamattoman jalomielisyyden ja kaikkensauhraavan asevelihengen huippusaavutuksena. Ilmoitettiinpa tämän vuoden alussa hallituksen tehneen jo päätöksenkin asiasta. Mainittiinpa vielä avustussumman suuruuskin — 200 markkaa kuukaudessa, eli siis yhtä paljon kuin ei mitään.

Tuotakaan mitätöntä almua ei ole kukaan saanut. Mutta mainosmestarit eivät lyö lossiksi. Propaganda-aseveli Jahvetti piti tästä tekstistä taas uuden propagandasaarnan syyskuun loppupuolella, kehuen kuinka huimaavaa vauhtia tämä juttu luistaa, kun anomuksia on ollut 5.700 ja niistä on vajaassa vuodessa ehditty käsitellä melkein puolet, joista 600 on hyljätty.

Propaganda-aseveljet r.y., joka tätä alaansa kuuluvaa juttua näkyy „hoitavan", ei viimeisissä jorinoissaan ole sentään iljennyt enää mainita niistä arvoituksellisista „alaikäisistä lapsista", jotka ovat syntyneet vuonna 1918 ja aikaisemmin! Mutta pilkka on pilkkaa. Vielä tänäkin päivänä pitää täysin paikkansa se, mitä eräs 6. Rajajääkäripataljoonan entinen sotamies, lahtariterrorin uhrina kuolleen punakaartilaisen poika kirjoitti tässä lehdessä tämän vuoden tammikuun 28 päivänä, Suomen kansalaissodan alkamisen vuosipäivänä:

„Kysymyksessä ei ole punakaartilaisten leskien auttaminen, vaan propagandahumpuuki, karkea pilanteko lahtareitten murhaamien punakaartilaisten omaisten kustannuksella.

Meitä, punakaartilaisten poikia ja meidän äitejämme ei petetä moisella humpuukilla. Eikä meitä myöskään osteta 200 markalla".

ELÄINKUNNASTA

„Meidän rykmenttimme upseerien keskuudessa kerrottiin kenraali Heinrichsin pienessä hiprakassa ollessaan sanoneen Mannerheimiä „Suur-Suomen suur-aasiksi".

Sotavankina olevan upseerin kuulustelupöytäkirjasta.



Aasi: „Minä en pistä miekkaani tuppeen, ennenkuin olen luonut suuren ja mahtavan aasien valtakunnan".

SAKSMANNI SAA MITÄ KUULUU

Eräs sotavanki kertoo:

„Kotkalainen raskaan keskisarjan nyrkkeilijä Piiparinen hakkasi „pihviksi" erään saksalaisen upseerin, joka oli juljennut tulla hänen asuntoonsa. Poliisit saivat kantaa „maailmanvalloittajan" pois Piiparisen asunnosta".

*

Kosto on suloista, ja on selvä juttu, että saksalaisia roistoja, jotka vetelehtivät selustassa metsästellen rintamamiesten vaimoja ja morsiamia, on annettava turpiin, niinkuin nyrkkeilijä Piiparinen teki ja niinkuin ovat tehneet sadat muut. Mutta se ei vielä pelasta kansaa saksalaisten ikeestä. Suomalaisen sotilaan sietää ottaa oppia uljaista tanskalaisista, norjalaisista, ranskalaisista, kreikkalaisista ja serbialaisista, isänmaallisista, jotka lyövät saksalaisia armotta joukkoin tassa jokaisessa sopivassa paikassa. Siellä ei saksalaisia lyö ainoastaan joku yksilö henkilökohtaisesti kärsimästään häväistyksestä, vaan heitä vihaa ja lyö jokainen kunnon kansalainen.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 87 1943 — RINTAMALEHTI — Torstaina lokakuun 7 pnä

Nyt on otollisin aika rintamalta karkaamiseen

HUKKUVA TARTTUU OLJENKORTEEN

Mainitsimme aikanaan „Uuden Suomen" ja „Helsingin Sanomain" kirjoituksista, jotka kuvastivat noiden hallituslehtien odikähdystä Punaisen armeijan valtavan hyökkäyksen johdosta. Verrattain avomielisesti nuo lehdet ilmaisivat katkeran pettymyksensä siitä, että heidän arvaan liittolaisensa Hitler-Saksan miljoona-armeijat yhä vain atkavat „liikehtimistään" länttä ohti, vaikka niiden odotettiin ukkuvan vallan toiseen suunaan. „Osat ovat vaihtuneet", uokasi „Uusi Suomi" murheelsena. Ja „Helsingin Sanomat", uhta edellistä sotatalvea muisellen, puhkesi puhumaan siitä ykästä aavistuksestaan, että ukka Punaisen armeijan kesäyökkäys kelirikon tultua ehkä ysähtyykin jollekin määrätylle alalle, niin tuo linja on varasti vain lähtöasemana **uudelle, entistä peloittavammalle talvihyökkäykselle.**

Mainitessamme tuosta muutaneesta äänestä hallituslehtien ällössä, varoitimme samalla ukijaa innostumasta luulemaan, ä Helsingin herrat osaavat ja ätiovat myöskin tehdä **oikeat ohtopäätökset** tilanteesta, joka eidän oman tunnustuksensa ukaan on täydellisesti muut-

(Jatkuu 2. siv.)

Neuvostoliiton sotavankileiriltä N:o 158



„Kun ruumis on ravittu, niin sielu kaipaa tupakkaa", tuumivat pojat vuoleskellen itselleen piipunnysiä visakoivusta. Löytyykö tuttavia heidän joukostaan?

„Saksalaiset on lyöty takaisin sinne, missä he olivat kaksi vuotta sitten"

Englantilaiset ja amerikkalaiset lehdet Punaisen armeijan hyökkäyksestä.

Reuterin tietotoimiston sotatilannekatsausten laatija Fergusson toteaa, että Punaisen armeijan pääsyllä Dnieprille on valtava sotilaallinen merkitys. „Venäläiset kenraalit", kirjoittaa hän, „ovat osoittaneet tavatonta joustavuutta ja taitoa pääiskun siirtämisessä yhdeltä lohkolta toiselle, missä suotuisa tilanne on luonut parhaat mahdollisuudet menestykselliselle iskulle".

*

Tunnettu amerikkalainen havainnoitsija William Shearer lausui radiopuheessaan:

„Venäläisten suurhyökkäys on viime viikkojen aikana kehit-

(Jatkuu 2. siv.)

Hukkuva tarttuu oljenkorteen

(Jatkoa 1. siv.)

tunut. Huomautimme silloin Suomen vallanpitäjille ominaisesta pöyhkeydestä. Kuinka? Hekö, ylväät ja mahtavat „valloittajat", suurkerskurit, jotka vuodesta 1918 alkaen ovat uhoilleet kylässä ja kotona, etteivät pistä miekkaansa tuppeen, ennenkuin ovat piirtäneet sillä „Suur-Suomensa" rajat kauas, kauas naapurimaan alueelle, hekö pyörtäisivät nyt pyhät sanansa, tunnustaisivat oman seikkailupolitiikkansa karilleajon? Ei, sitä ei heiltä tarvitse odottaa. Heiltä voidaan odottaa ainoastaan kaikkein pahinta — hävityn sodan pitkittämistä, kunnes romahdus on tullut.

Tämän tietäen sanoimmekin lukijalle, että nuo seikkailijat ja uhkapelurit odottelevat kaihoten, sydän kurkussa, edes väliaikaista saksalaisten perääntymisen pysähtymistä, voidakseen tarrautua siihen niinkuin hukkuva oljenkorteen.

Niin on käynytkin. Kun Saksan päämaja kerskailee sillä, että sen joukot eivät vielä ole juosseet karkuun Dniepriltä, on Suomen sotapropaganda jo kiirehtinyt toitottamaan Punaisen armeijan hyökkäyksen „heikentymisestä".

Tulevaisuus on osoittava, että nuo toiveet pettävät vielä perusteellisemmin kuin kaikki aikaisemmat.

Mutta kysymyshän onkin vain propagandasta. Kysymys on tällä haavaa ennen kaikkea **vitkutustaktiikasta**, jotta suomalainen sotamies saataisiin luisumaan **uuteen talvisotaan.** Sitten kun talvi on tullut ja lumi peittää maan, kun jalan jäljet ja suksen ladut jäävät hangelle, voidaan sotamiehiä peloitella aivan uudella ponnella rintamalta karkaamasta ja Punaisen armeijan puolelle siirtymästä. Kunhan vain saataisiin siihen saakka jotenkuten pumpatuksi sotamiehiin jonkinlaista toivon kipinää. Tällaisia ovat propagandaherrain nykyiset laskelmat.

Sotilaat! Älkää antako pettää itseänne moisella vitkutuspropagandalla! Nyt on toiminnan aika. Nyt on edullisin hetki rintamalta karkaamiseen ja Punaisen armeijan puolelle siirtymiseen.

„Saksalaiset on lyöty takaisin..."

(Jatkoa 1. siv.)

tynyt sellaisella nopeudella, että me emme oikeastaan ole ehtineet tajutakaan sitä, että **saksalaiset on lyöty takaisin sinne, missä he olivat kaksi vuotta sitten".**

*

Amerikkalainen aikakauslehti „Foreign Affairs" kirjoittaa: „Koko maailma on nyt tullut huomaamaan Punaisen armeijan todellisen mahtavuuden". Edelleen lehti toteaa „valtavan puolustus- ja hyökkäyssuunnitelman johdonmukaisen kehityksen marsalkka Stalinin johdolla. Esimerkki Stalinin päättäväisyydestä ja rohkeudesta oli hänen päätöksensä puolustaa Stalingradia loppuun saakka".

ASIASTA JOS TOISESTAKIN

„MAAILMANHISTORIA ON MENETTÄNYT MERKITYKSENSÄ"

Saksan suurisuisen propagandaministerin tohtori Göbbelsin viime sunnuntainen puhe sisälsi m.m. seuraavan neronleimauksen:

„Jos me kärsisimme tappion, niin maailmanhistoria menettäisi kaiken merkityksensä ja logiikkansa".

Niin. Kyllä kai se nyt sitten pitänee uskoa, että maailmanhistoria on menettänyt kaiken merkityksensä, sillä saksmanni on auttamattomasti hävinnyt pelinsä.

Tohtori Göbbelsin suomalaiset hengenheimolaiset ovat tietysti myöskin sitä mieltä, että maailmanhistoria on menettänyt merkityksensä, kun he eivät saakaan kruunata sitä „mahtavalla ja suurella Suomellaan". Niinhän se on aina tässä maailmassa. Oli han Jukolan Juhaninkin mielestä koko taivaan valtakunta menettänyt merkityksensä, kun hän ei saanutkaan Männistön muorin Venlaa.

„PITÄA MENNÄ MIKKELIIN JA PANNA PÄÄMAJA MATALAKSI"

„Noin puhuttiin 5. rajajääkäripataljoonan poikien kesken", kertoo muuan sotavanki, „minun siellä palvellessani. Se on tietysti jalo ajatus, sillä siellä Mikkelissähän se istuu Mannerheim ja monet muut sotarikolliset. Mutta kun olen lähemmin asiaa tuuminut, olen huomannut, että nuo puheet Mikkeliin menosta olivatkin joutavaa intoilua. Miksi lähteä merta kanemaksi kalaan? Onhan siellä lähempänäkin matalaksi pantavaa — aluksi. Onhan siellä RJP-ssäkin monta sotahullua

miesten tapattajaa. Ja kun yhdessä paikassa pannaan reippaasti sipinäksi, niin kyllä se tarttuu muihinkin osastoihin kuin tuli tappuroihin. Siitä se vyöryy Mikkeliin ja Helsinkiin asti".

Näin sanoo RJP 5:n sotamies. Järkevästi haasteltu!

HATSILAISET JÄLKIPELURIT

Tunnettu hitleriläinen agitaattori Hans Fritsche sanoi äskettäin Berliinin radiossa: Saksan armeija perääntyy, sitä ei kukaan kiellä. Mutta merkitseekö perääntyminen tappiota? Ei, se tapahtuu ainoastaan siitä syystä, että Saksan sotilasjohto on päättänyt lyhentää huoltoyhteyksiä (!)

Sanotaan, että Fritschen tilannekatsaus löi kaikki kuuntelijat sillälle. Eräs nainen oli saanut hermokohtauksen ja päästänyt hysteerisen huudon: „Jos lyhyet huoltotiet ovat edullisimpia, niin miksi te sitten lähditte Volgalle?"

MIKÄ JÄRISEE?

Eräs saksalainen sotamies kirjoitti kotiinsa Smolenskin taisteluista:

„Kauheata! Tämä on kuin maanjäristystä".

Mutta se ei ollut maanjäristystä. Siinä järisi kuuluisa Saksan armeija, ja se järisi pelosta.

SOTAVANKIEN KIRJEITÄ

Neuvostoliitossa olevien suomalaisten sotavankien pyynnöstä julkaisemme heidän kirjeitään omaisilleen ja ruotutovereilleen. Pyydämme lukijoita lähettämään kirjeet niissä mainituilla osoitteilla edelleen.

* * *

JR 44 1. patl. kranaatinheitinjoukkue

Alikersantti
ERKKI LUMPEELLE

Lähetän sinulle ja pojille terveiseni täältä Neuvostoliiton sotavankileiriltä. Voinut olen vallan hyvin ja aika on kulunut rattoisasti.

Muistatkos, Erkki, kun sanoit meille, että jos Saksa ei tänä kesänä voita, niin ei se voita koskaan. Kesä on mennyt ja saksmanni on saanut selkäänsä. Jos tahdot olla johdonmukainen sanoissasi, niin on sinun nyt sanottava pojille, että Saksa on hävinnyt sotansa ja sen mukana myös Suomi. Ja koska asianlaita näin on, niin eikö olekin järkevämpää lopettaa linjoilla värjöttéleminen ja siirtyä tälle puolen, kuten minäkin tein.

Vilho Elo.

JR 44 1. pataljoonan kranaatinheitinjoukkueen entinen sotamies.

11. työpataljoonan pojille

Terve, miehet!

Lähetän teille terveiseni täältä Neuvostoliitosta. Jouduin elok. 4 pnä venäläisen partion vangiksi. Minun kohdaltani on nyt sota lopussa. Täällä on kohtelu ihmisellistä. Kotiinpaluu sodan loputtua taataan. Olettekos, pojat, ajatelleet tulevata talvea, kuinka ankaraksi se muodostuu, jos se vielä täytyy sodan merkeissä viettää. Kyllä olis jo korkea aika ruveta vaatimaan sodan lopettamista.

Eero.

Sotamies **Eero Venäläinen,**
11. erillinen työpataljoona.

*

Väinö Gustafsson,
Helsinki,
Mannerheimintie 15.

Terve, kotiväki!

Terve taas pitkästä aikaa kun en ole kirjoittanut mitään teille. Olen nyt Neuvostoliitossa. Tulin tänne 5 pv huhtikuuta vapaaehtoisesti kenenkään huomaamatta. Voin hyvin ja varmasti paremmin kuin te siellä Suomessa nykyään. Minä olen iloinen, kun tulin tehneeksi päätöksen tänne siirtymisestä. Nyt näette minut sodan jälkeen terveenä kotona. Kertokaa tutuille paljon terveisiä, että voin hyvin ja että sodan loputtua tavataan.

No hei sitten taas!

Erkki.

Stm. Erkki Gustafsson
JR 22 1. patl. 3. kompp.

TOVERILLISIA NEUVOJA

Turusta kotoisin oleva 3. prikaatin 14. komppanian 3. joukkueen sotamies Tauno Heino kertoo:

Eräs vuonna 1923 syntynyt 13. komppanian poika ampui käsivarteensa. Ruudinsauhu mustutti lumipuvun hihan. Majuri Lindgren kutsui pojan rivistön eteen ja haukkui häntä siitä, että oli taitamattomasti haavoittanut itseään päästäkseen pois rintamalta. Rangaistukseksi Lindgren määräsi pojan kiertämään korsusta korsuun ja pyytämään pojilta anteeksi, että oli muka rikkonut „veljeyden" sääntöjä.

Kun poika kersantin kanssa kiersi korsusta korsuun, sai hän osiaankin toisilta sotamiehiltä ruhteita — mutta ei siitä, että oli haavoittanut itseään, vaan siitä, että oli tehnyt sen niin taitamattomasti. Vanhemmat ja kokeneemmat miehet puhuivat hänelle vakavia sanoja:

„Olisit ampunut märän rätin tai puun läpi".

„Olisit repinyt lumipuvun rikki siltä kohdalta, joka mustui".

„Olisit ottanut vaikka minut kaveriksesi, niin olisi se tehty yhdessä".

„Täällä linjoilla ei tarvitse itse pilkkoa ruumiinsa osia, sen tekevät paljon paremmin Punaarmeijan tarkka-ampujat, kun vain nostaa jalkansa tai kätensä ampumahaudasta".

„Piruakos siinä jäseniäs ryhdyit silpomaan, olisit ennemmin mennyt Neuvostoliiton puolelle".

SOTAVANKIEN NIMIÄ EI JULKAISTA ILMAN HEIDÄN SUOSTUMUSTAAN

Väkipakolla paremmille ruoille



Reino Olavi JOUKAMO

Suomen kansanhuoltoministeriön virkailijan, toimistosihteeri Nikolai Joukamon (ent. Berdejeffin) poika, suojeluskuntalainen **Reino Olavi Joukamo**, joka palveli alikersanttina 3. prikaatin 1. pataljoonan konekivääärikomppanian 1. joukkueessa, kirjoittaa:

„Ihmetellä täytyy sitä, että minä nyt sotavankina ollessani saan syödä paremmin kuin Suomen armeijassa. Siellä minä sain kahdesti päivässä ruokaa, mutta täällä kolmasti päivässä.

Aamusella saan puuron ja teen sokerin kanssa sekä 200 gr. leipää. Päivällä saan kaksi ruokalajia ja 200 gr. leipää. Illalla taasen puuron ja teen sokerin kanssa sekä 200 gr. leipää. Leipä on puhdasta ruis- ja vehnäleipää. Näin ollen minun vangiksi joutumiseni merkitsi sitä, että minut tuotiin väkipakolla huonoilta keittoruoilta ja akanaleivältä rasvaisemmille keitoille, paksummille puuroille ja, mikä tärkeintä, puhtaalle leivälle. Mutta niillä, jotka ovat tulleet tänne vapaaehtoisesti, näkyy olevan vieläkin paremmat ruoat".

PARTIOSTA PUNAISEN ARMEIJAN PUOLELLE

Lapinlahden Onkiveden kylästä kotoisin oleva JR 30 3. patl. 7. komppanian entinen lääkintämies alikersantti August Taavetti Lapveteläinen kirjoittaa:

Minä olin kyllästynyt suomalaisten sotamiesten järjettömään tapatukseen. Jo pitemmän aikaa suunnittelin Punaisen armeijan puolelle siirtymistä. Lopullisen päätökseni tein sen inhoittavan petomaisen teon jälkeen, jonka komppaniamme päällikkö luutnantti Seppo Rusanen pakotti minut suorittamaan. Huhtikuun 25 pnä Rusanen määräsi minut hakkaamaan kirveellä kaatuneen puna-armeijalaisen pään, koska hänen morsiamensa piti saada puna-armeijalaisen pääkallo häälahjaksi.

Kaikkein varmimmaksi linjojen ylittämiskeinoksi minä katsoin **partioretken.** Siksipä ilmoittauduinkin vapaaehtoisesti partioon. Tultuamme linjojen tälle puolen, erkanin hiljaa joukosta ja kävelin puna-armeijalaisten asemiin, missä minut otettiin ystävällisesti vastaan.

Tätä keinoa suosittelen muillekin Suomen armeijan sotilaille. Ilmoittautukaa joukolla vapaaehtoisesti partioon! Ylitettyänne rintamalinjan te olette tilanteen herroja. Jos joku upseeri tai joku sen kätyri panee vastaan, niin pankaa ne äijät mataliksi tai sitokaa heidän kätensä selän taakse ja taluttakaa Punaisen armeijan puolelle.

Alikersantti
A. T. Lapveteläinen.

SANOJA JA TEKOJA

Tämän vuoden elokuun ensimmäisinä päivinä Saksan radio julisti, että Orel on saksalaisen puolustuksen lujuuden vertauskuva.

Elokuun 5 päivänä neuvostojoukot valtasivat Orelin.

*

Elokuun puolivälissä Hitler kävi Harkovissa ja piti puheen, jossa hän sanoi: „Jos me luovumme Harkovista, niin me häviämme sodan".

Elokuun 23 päivänä neuvostojoukot valtasivat Harkovin.

*

Saksalaiset panivat suuria toiveita Donetsin kaivosalueeseen, nimittäen sitä „itäiseksi Ruhriksi".

Syyskuun 8 päivänä Punainen armeija valloitti saksalaisilta takaisin Donetsin laakion.

*

Kaksi vuotta sitten, jolloin saksalaiset joukot valloittivat Smolenskin, Göbbels kirjoitti: „Smolensk on murrettu ovi. Saksan armeija on avannut itselleen tien Venäjän sisäosiin. Sodan lopputulos on ratkaistu".

Syyskuun 25 päivänä Punaisen armeijan joukko-osastot valtasivat Smolenskin, avaten itselleen tien hyökkäyksensä kehittämiselle länttä kohti.

HUUMORIA

Berliinistä tiedoitetaan:

Saksan sotakorkeakouluun on otettu neljä uutta opettajaa:

1. Kenraali Winter, joka luennoi aineesta: „Miksi talvella on niin vaikea taistella venäläisiä vastaan";

2. Kenraali Hinter, joka luennoi aineesta: „Miksi keväällä on niin vaikea taistella venäläisiä vastaan";

3. Kenraali Pinter, joka luennoi aineesta: „Miksi kesällä on niin vaikea taistella venäläisiä vastaan" ja

4. Kenraali Flinter, joka luennoi aineesta: "Miksi syksyllä on niin vaikea taistella venäläisiä vastaan".

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 88 1943 — RINTAMALEHTI — Sunnuntaina lokakuun 10 pnä

Hyökkäys jatkuu

Dniepr ylitetty. — Kubanin sillanpääasema hävitetty. — Saksalaisten puolustuslinjat murrettu Velikie Lukin eteläpuolella. — Hyökkäys alkanut Olhavan rintamalla.

NEUVOSTOLIITON TIEDOITUSTOIMISTON OPERATIIVISISTA TIEDONANNOISTA

Lokakuun 7 pnä. Tauon jälkeen, joka oli välttämätön huoltotarpeitten siirtämiseen lähemmäksi rintamalinjaa, neuvostojoukot ovat uudelleen aloittaneet hyökkäystaistelut saksalais-fascistisia joukkoja vastaan koko rintamalla Vitebskistä Tamanin niemimaalle saakka.

Pohjois-Kaukasian rintaman joukot hävittävät menestyksellisesti vihollisen sillanpääasemaa Tamanin niemimaalla. On valtu Tamanin kaupunki ja satama sekä Vyshestebljievskajan, Ahatanizovskajan, Golubitskajan, Semenkin, Sennajan, Primorskin ja Solenyn suuret asutuskeskukset. Niitä vihollisjoukkoja, joita ei ole ehditty evakuoida, tuhotaan.

Dnieprin keskijuoksun varrella neuvostojoukot ovat menestyksellisesti menneet Dnieprin yli ja vallanneet sillanpääasemat kolmessa paikassa: Kievin pohjoispuolella, Perejaslavin eteläpuolella ja Krementshugin kaakkoispuolella. Saksalaiset tekevät Dnieprin yli menneitä neuvostojoukkoja vastaan kiivaita vastahyökkäyksiä, jotka lyödään takaisin saksalaisten kärsimyksiä suuria tappioita. Neuvostojoukot laajentavat sillanpääasemaansa askel askeleelta.

Kalininin rintaman joukot ovat murtaneet vihollisen vahvasti linnoitetun puolustusvyöhykkeen 25 kilometrin leveydeltä ja 25 kilometrin syvyydeltä, ja kaksi päivää kestäneiden sitkeiden taistelujen jälkeen vallanneet Nevelin kaupungin ja rautatiesolmun sekä toistasataa muuta paikkakuntaa.

Kirishin pohjoispuolella ovat Olhavan rintaman joukot, murtaen saksalaisten puolustuslinjat, edenneet 15 kilometriä ja itsellen vallanneet Kirishin kaupungin ja rautatiesolmun sekä useita suuria asutuskeskuksia.

*

Lokakuun 8 pnä. Dnieprin keskijuoksun varrella neuvostojoukot jatkoivat taisteluitaan laajentaen sillanpääasemiaan Dnieprin oikealla rannalla.

Vitebskin suunnalla neuvostojoukot kävivät hyökkäystaisteluja, etenivät 6—12 kilometriä ja valtasivat yli 150 paikkakuntaa.

Velikie Lukin eteläpuolella neuvostojoukot jatkoivat hyökkäystään ja valtasivat yli 60 paikkakuntaa.



Sotamies Onni Manninen.
Lukekaa hänen kirjeensä
siv. 4.

LIITTOUTUNEIDEN SOTATOIMISTA

Vapaan Ranskan joukot, jotka toimivat yhdessä englantilais-amerikkalaisten armeijain kanssa Välimeren sotanäyttämöllä, ovat noustuaan maihin puhdistaneet Korsikan saaren hitleriläisistä miehittäjistä 20 päivässä. Sotatoimet lähestyvät näin ollen Ranskan mannerta.

Vallattuaan Napolin 5. amerikkalainen armeija etenee pohjoista kohti. Saksalaiset on lyöty pois Capuan kaupungista. 8. englantilainen armeija etenee menestyksellisesti Adrian meren länsirannalla.

Mellakoita Saksan laivastossa

Reuterin tietotoimiston Tukholman erikoiskirjeenvaihtaja ilmoittaa, että Alten-vuonossa Norjassa olevien saksalaisten sotalaivojen „Tirpitzin", „Scharnhorstin" ja „Lützowin" miehistö on tahallaan vioittanut laivojaan.

Näiden kolmen laivan miehistön tyytymättömyys on lisääntynyt sen johdosta, että päällystö aikoi lähettää laivat liittoutuneiden laivasaattueita vastaan Atlantille. Italian laivaston antautuminen on tehnyt masentavan vaikutuksen saksalaisiin merimiehiin.

*

Tässä yhteydessä on paikallaan muistaa, että Saksan armeijassa ja laivastossa marraskuussa 1918 puhjennutta yleistä kapinaa edeltivät levottomuudet ja osittaiset kapinat saksalaisilla laivoilla. Jo kesällä vuonna 1917 oli mellakoita saksalaisilla laivoilla Wilhelmshavenissa ja muualla. Liikettä johti merimiesten neuvosto „Friedrich Suuri"-laivalla. Merimiehillä oli oma järjestönsä, johon kuului 5—10 tuhatta miestä. „Prinzregent Luitpold" ja „Pillau"-laivojen miehistö oli nälkälakossa. Lakon päättymisen jälkeen 400 miestä lähti mielenosoituksellisesti pois laivoilta. Taistelulaiva „Markgraf" kieltäytyi lokakuun 28 päivänä 1917 lähtemästä merelle. Joulukuussa vallankumoukselliset merimiehet pidättivät erään komendantti Welsin, kun tämä ei maksanut palkkoja sotilaille.

Saksan silloinen sotilasjohto yritti verisesti kukistaa merimiesten kapinat, joiden välittömänä aiheena oli huono ruoka, kaikkein välttämättömimpien tarvikkeiden, kuten esim. saippuan puute, ja sotilaiden mielivaltainen kohtelu y.m.s. Mutta mitkään pakkokeinot eivät voineet tukahduttaa sotilaiden vallankumouksellista liikettä, jota johtivat heidän omasta keskuudestaan valitut neuvostot ja komiteat. Marraskuun 9 päivänä 1918 Saksassa puhkesi vallankumous. Mainittuna päivänä saksalaiset merisotilaat nousivat yleiseen kapinaan Kielissä, Saksan tärkeimmässä sotasatamassa. Kapina levisi salamannopeudella maa-armeijaan.

Kapinaannousseet sotilaat tekivät siten lopun Wille-keisarin sotaseikkailusta.

HUKKUVA TARTTUU OLJENKORTEEN

Saksan armeijan 747. jalkaväkirykmentin 4. komppanian päällikkö, yliluutnantti Hans Meier kertoi:

„Ei ainoastaan sotamiehet, vaan myös monet upseerit ovat kadottaneet uskonsa Saksan voittoon. Eräs kapteeni sanoi äskettäin pienessä joukossa, että Saksan sotilasjohdon taktiikka tuo mieleen hukkuvan, joka tarttuu oljenkorteen. Joukossa ollut vanhempi upseeri sanoi siihen: „Tuo on jo vähän liikaa. Me emme vielä huku, me olemme vasta saaneet vettä keuhkoihimme". Kapteeni vastasi:

„Niinhän se aina käy. Aluksi saa vettä keuhkoihin ja sitten painuu pohjaan".

Kuinka suuri on Suomen armeijan mieshukka

„Suomen Sosialidemokraatti" esiintyi äskettäin äreässä äänilajissa eräitä henkilöitä vastaan, jotka ovat väittäneet Suomen armeijan menettäneen tässä sodassa 400.000 miestä.

Koska meidän käytettävissämme ei ole täysin tarkistettuja tuoreita tietoja Suomen armeijan mieshukasta, emme mene väittämään, onko se 400.000 vai pienempi tai suurempi.

Mutta ihmetellä täytyy, miksei „Suomen Sosialidemokraatti", joka on niin lähellä hallitusta, esitä rehdisti ja avoimesti virallisia numerotietoja kaatuneista ja haavoittuneista. Miksi se, samoin kuin Suomen hallituskin, kakistelee ja kierällee eikä halua vastata suoraan suoraan kysymykseen: Kuinka suuri on niiden Suomen miesten lukumäärä, jotka on uhrattu Hitlerin sota-alttarille?

Siksi, että ne pelkäävät tätä kysymystä, samoinkuin sitä pelkäävät fascistiset sotarikolliset kaikissa maissa. Mutta heidän ei onnistu salata kansalta veriuhriensa suunnatonta määrää. Heidän on pakko väitellä kansan keskuudessa liikkuvia tietoja vastaan. Lukemattomat valkoiset ristit puhuvat lahjomatonta kieltä siitä hirvittävästä suoneniskusta, jonka pieni Suomen kansa on saanut kokea joidenkin valloitushimoisten herrojen tahdosta.

Suomen armeijan upseerien keskuudessa puhuttiin jo aikoja sitten aivan yleisesti, että jo ensimmäisenä sotavuotena Suomen armeija menetti yksistään kaatuneina 80.000—90.000 miestä. Kuinka paljon on sortunut Suomen miehiä Karjalan kon piin toisena ja kolmantena sotavuotena? Kuinka paljon niitä tulee menemään mullan alle vastaisuudessa, kun niinsanotut „hiljaiset päivät" loppuvat ja Punainen armeija siirtyy hyökkäykseen myöskin Karjalan rintamalla?

NEUVOSTOSISSIT saksalaisten miehittäjien kauhuna

Neuvostosissit kylvävät pelkoa ja kauhua saksalaisten anastajien keskuudessa. He ovat opettaneet pyövelit vapisemaan vihollisensa edessä. He ilmestyvät teille, räjäyttävät siltoja ja suistavat kiskoilta saksalaisia sotilasjunia. He ilmestyvät suurilla kaupunkeihin ja kaduilla kajahtavat laukaukset, jotka kaatavat kuolleina maahan hitleriläisiä pyöveleitä, komendantteja ja käskynhaltijoita.

*

Muutamat Vileikan alueen sissijoukot ovat kolmen viikon kuluessa suistaneet kiskoilta 23 saksalaista sotilasjunaa, jotka olivat matkalla rintamalle. Junien suistuessa kiskoilta on murskaantunut 14 veturia sekä 140 ampumatarvikkeilla ja muilla sotamateriaaleilla lastattua vaunua.

*

Eräs ukrainalainen sissijoukko hyökkäsi suuren saksalaisen varuskunnan kimppuun. Kiivaissa taisteluissa sissit tuhosivat 110 saksalaista sotamiestä ja upseeria. Henkiin jääneet perääntyivät pakokaupun vallassa. Sissit saivat runsaasti sotasaalista.

*

Kamenets-Podolskin alueen piirissä toimiva sissijoukko räjäytti syyskuun 11 päivänä ilmaan länteen matkalla olleen saksalaisen junan, joka kuljetti väestöltä rosvottua viljaa.

*

Minskin alueella toimivan sissijoukon partio sai tietää, että saksalaiset ajoivat suurta joukkoa neuvostokansalaisia pakkotöihin Saksaan. Sissit asettuivat väijyksiin ja hyökkäsivät saattovartioston kimppuun. 98 hitleriläistä surmattiin, muut pakenivat. Sissit vapauttivat yli 300 neuvostokansalaista.

*

Eräs Leningradin alueella toimiva sissijoukko hyökkäsi yhtäaikaa kahden rautatiepysäkin vartioston kimppuun. Sissit tuhosivat kaikki vartiosotilaat, räjäyttivät 6 siltaa ja 4 sotatarvikevarastoa sekä sytyttivät tuleen radalla seisoneen vihollisen sotilasjunan.

*

Muutamat Homelin alueella toimivat sissijoukot ovat syyskuun 10—20 päivän välisenä aikana suistaneet kiskoilta 79 saksalaista sotilasjunaa.

*

Punaisen armeijan vangiksi joutunut 52. saksalaisen jalkaväkidivisioonan kapteeni Hans Schmidt kertoo: „Syyskuun 6 päivänä räjäyttivät tuntemattomat henkilöt upseerien ruokalan Minskissä. Raunioiden alta kaivettiin 30 surmansa saanutta ja 50 vaikeasti haavoittunutta saksalaista upseeria.

Ruotukaverusten kesken

Hyökkäyksestä ja puolustuksesta

„Minä en ole enää yhtään kuusella koko tästä sotameiningistä. Sano sinä, kumpaako tämä on: hyökkäyssotaa vaiko puolustussotaa?"

„Kyllä sinussakin on propaganda mennyt ihan hukkaan, kun et tuon vertaa tiedä. Onhan Ryti, Tanneri, Linkomies ja moni muu Suur-Suomen napamies sen seitsemään kertaan kuuluttanut, että tämä on puolustussotaa, ihan itseänsä".

„No vai niin, vai sitä tämä nyt on? Mutta olikos se silloinkin puolustussotaa, kun me yhdessä saksmannien kanssa karattiin karjalaisten kimppuun ja hyökättiin näin kauas tänne toisten maalle?"

„Kuinkas muuten? Silloinhan se vasta olikin. Onhan Mannerheim Lapatossun kanssa aina sanonut, että **hyökkäys on paras puolustus**".

„No nyt minä ymmärrän. Mitä häyttömämmin pomppii naapurin silmille, sitä parempaa puolustusta. Ja koska hyökkäys on paras puolustus, niin puolustus on tiemmä huonoin puolustus".

„Aivan niin".

„Mutta miksei me sitten hyökätä aina vaan? Hittoako me tässä jonotetaan? Mitäs vitsiä siinä on, että me tyydytään tähän kaikkein haljuimpaan puolustukseen?"

„Siinä on se vitsi, että kun me hyökättiin, niin venäläiset ja karjalaiset panivat kampoihin ja rupesivat puolustamaan maataan. Kyllähän me olis saksmannin kanssa muuten jatkettu sitä parasta puolustusta vaikka Uralille ja Jeniseille asti".

„No voi sun peeveli, minkä tulivat ja tekivät. Lykkäsivät myrkyn meidän herrojen „Suur-Suomi"-velliin. Se on nolo juttu".

„Älä muuta viserrä! Mutta mikäs sinun naamasi veti yhtäkkiä noin totiseksi?"

„Minä vaan ajattelen, että tietääköhän nuo meitä vastassa olevat venäläisetkin, että hyökkäys on paras puolustus".

„Kyllä ne taitavat tietää, kun ovat jo etelässä koko kesän lyöneet saksmannia kuin vierasta sikaa ja kyöränneet sitä kotiaan päin monta sataa kilometriä. Ja ensi talvena ne vissiin tietävät sen vielä paremmin kuin koskaan ennen. Muistathan sinä Stalingradin?"

„Totta kai! Enkä minä paljon muuta muistakaan, kun ajattelen, mikä meidät perii, kun ne venäläiset täällä meidänkin kulmalla äkkäävät sen suuren viisauden, että hyökkäys on paras puolustus".

„Mikäkö perii? Piru".

Huumoria

SAKSALAISTEN LASTEN KESKEN

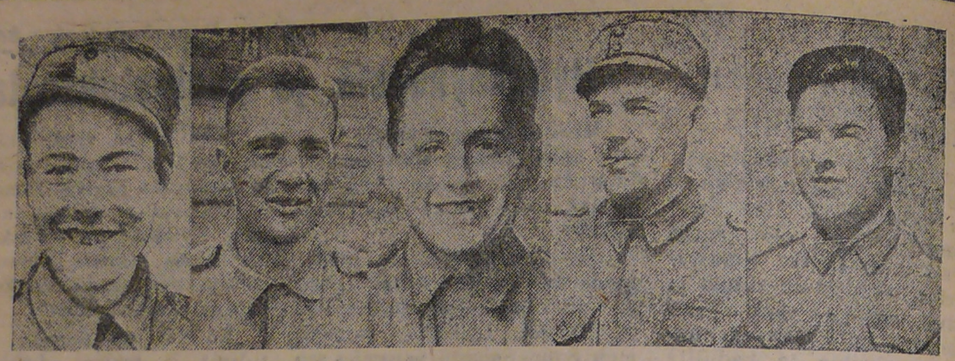
— Miksi et tule ulos leikkimään?

— Minä pelkään. Siellä voi joutua S.S.:n kynsiin ja silloin lähetetään itärintamalle.

AMPUMAHAUDASSA

— Mitä sinä arvelet, Eino, kuinkahan kauan meidän pitää vielä istua näissä ampumahaudoissa?

— Luulen, että meidän on istuttava täällä, kunnes viisastumme niin paljon, että panemme Mannerheimin istumaan.



Yliloikkareita: sotamies Tauno Heino, alik. Esko Heinämaa, sotamiehet Reino Vuoto, Pentti Mäkinen ja Martti Nyström.

SOTAVANKIEN KIRJEITÄ

Neuvostoliitossa olevien suomalaisten sotavankien pyynnöstä julkaisemme heidän kirjeitään omaisilleen ja ruotutovereilleen. Pyydämme lukijoita lähettämään kirjeet niissä mainituilla osoitteilla edelleen.

* * *

Terve, JR 52 pojat!

Te varmastikin arvelette ja puhutte keskenänne, että Onnille sattui onnettomuus joutuessaan venäläisten vangiksi.

Totta puhuen, täällä on kaikin puolin paremmat olot kuin siellä linjoilla. Ruoka ja kohtelu on hyvää, asunnot lämpimät ja siistit. Ja tärkeintä, että säilytän terveyteni ja henkeni. Mutta toista se on pojat teillä, jotka syksyn sateet ja talven pakkaset saatte rämpiä siellä korvessa, epävarmoina hengestänne.

Tiedän teidän jo käsittävän, että ennemmin tai myöhemmin on teidänkin lähdettävä Repolan ja Rukajärven mailta ja palautettava Karjala takaisin oikeille omistajilleen.

Mutta kukaan ei voi palauttaa niiden henkeä, jotka ovat saaneet surmansa Karjalan metsissä ja soissa.

Jos tulette tänne, niin olen varma, että teidän ei tarvitse katua tekoanne. Täällä on hyvä olla.

Siis näkemiin! Tervehtien, teidän entinen ruotutoverinne, 12. komppanian sotamies

Onni Manninen.

101 rykm. 21. patl. 3. kompp. 2. joukkueen pojat!

Hei siellä ruotutoverit!

Kuunnelkaa kenttäkaiutinta ja samalla nähkää omin silmin terveiseni täältä Neuvosto-Venäjältä. Olen täällä nyt sotavankina, kuten varmaan tiedätte.

Ruokaa täällä on riittävästi. Kohtelu on hyvä. Voin siis hyvällä mielellä kehoittaa teitä seuraamaan esimerkkiäni. Kun teitä sieltä paljon tulee tälle puolen, niin sekin edistää sodan loppua. Siis näkemiin, ruotutoverit, täällä. Terveisin

Esko.

Alik. Heinämaa Esko,
101 rykm. 21. patl.
3. kompp. 2. joukkue.

*

**Kirvesmies Kalle Nykänen,
Enso, Kalevantie 52.**

Hei isä!

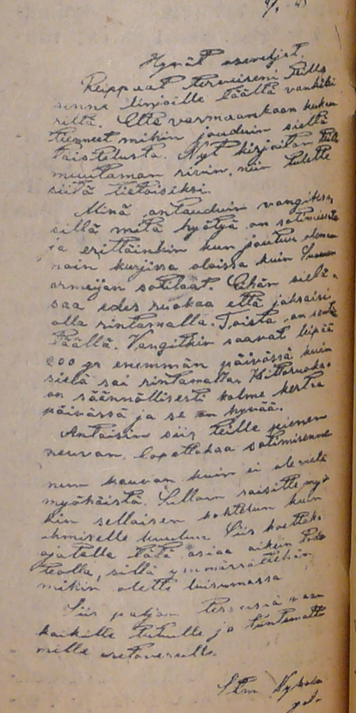
Tervehdykseni täältä Neuvostoliitosta teille kaikille, jotka olette siellä kotona. Olette varmaan monasti ajatelleet ja muistaneet minua, niinkuin minäkin teitä. Minulla on täällä oikein hyvä olla, eikä tarvitse pelätä, koska hengestään jää. Saan lukea ja opiskella, sillä aikaa on riittämiin. Mutta kuinkas on teidän laitanne? Oletteko ollut kaikki terveenä? Kuinka Matti ja Maija jaksaa? Kertokaa heille paljon terveisiä ja myös morsiamelleni sekä äidille. Kun sota loppuu, niin sitten tavataan. Rakkaudella muistellen

poikanne **Kaarlo.**

Sotamies Kaarlo Nykänen,
RJP 5 1. kompp.

*

Sotamies Jalo Nyholmin kirje RJP 5 2. komppanian 2. joukkueen pojille



SOTILAAN ÄÄNI

N:o 89
1943

RINTAMALEHTI

Keskiviikkona
lokakuun 13 pnä

SAKSALAISTEN SILLANPÄÄASEMA KUBANILLA HÄVITETTY

UUSIA VOITTOJA

Lyhyen tauon jälkeen, joka oli välttämätön huoltoportaiden siirtämiseksi lähemmäksi rintamalinjaa, Punainen armeija aloitti uudelleen taistelun saksalaisia joukkoja vastaan koko rintamalla Vitebskistä Tamanin niemimaalle saakka. Tämän hyökkäyksen ensimmäinen suuri tulos on saksalaisten sillanpääaseman lopullinen hävittäminen Kubanilla. Hitleriläinen propaganda yrittää pienentää tämän voiton merkitystä jaarittelemalla, että tuolla pienellä palalla Kubanin aluetta ei ollut Saksan armeijalle muka mitään merkitystä. On paikallaan kysyä noilta herroilta, miksi sitten saksalaiset kynsin hampain pitivät siitä kiinni. Miksi Saksan sotilasjohto tapatti yksistään viimeisissä taisteluissa Tamanin niemimaalla yli 20.000 upseeriaan ja sotamiestään?

Saksalaiset panivat suuria toiveita Dnieprin vesiesteeseen toivoen, että he täällä voivat pysähdyttää neuvostojoukkojen hyökkäyksen. Mutta siitä ei tullut mitään. Dnieprin yli on mentv jo kolmessa kohdassa ja Punaisen armeijan joukot laajentavat sillanpääasemiaan sen oikealla rannalla. Tämän seikan merkitys tulee vastaisten taisteluiden kuluessa kaikille selväksi.

Valko-Venäjällä hyökkäävät

(Jatkuu 2. siv.)

NEUVOSTOLIITON TIEDOITUSTOIMISTON OPERATIIVISISTA TIEDONANNOISTA

Lokakuun 9 päivänä. Pohjois-Kaukasian rintaman joukot ovat monta päivää kestäneiden sitkeiden taisteluiden jälkeen, antaen iskuja maalta ja nousten maihin mereltä, suorittaneet loppuun vihollisjoukkojen hajallelyömisen Tamanin niemimaalla ja lokakuun 9 päivänä puhdistaneet täydellisesti niemimaan saksalaisista anastajista. Siten on hävitetty saksalaisten sillanpääasema Kubanilla, joka turvasi Krimin puolustuksen ja hyökkäystoimien mahdollisuuden Kaukasiaan.

Puhdistettuaan Tamanin niemimaan vihollisesta neuvostojoukot ovat epätäydellisten tietojen mukaan ottaneet seuraavan sotasaaliin: 52 hyökkäysvaunua, 337 tykkiä, 229 kranaatinheitintä, 540 raskasta kranaatinheitinlaitetta, 83 veturia, 2.073 vaunua, 184 erilaista varastoa ja paljon muuta sotakalustoa. Vihollinen jätti taistelukentälle yli 20.000 ruumista. 3.000 saksalaista sotamiestä ja upseeria on otettu vangiksi.

Dnieprin keskijuoksun varrella neuvostojoukot ovat jatkaneet taisteluita ja laajentaneet sillanpääasemiaan entisissä paikoissa joen oikealla rannalla.

Vitebskin suunnalla neuvostojoukot ovat edenneet ja vallanneet yli 40 paikkakuntaa, niiden joukossa **Lioznon** kaupungin.

Velikie Lukin eteläpuolella Punainen armeija jatkoi hyökkäystään ja valtasi 24 paikkakuntaa.

*

Lokakuun 10 päivänä. Vitebskin suunnalla neuvostojoukot etenivät ja valtasivat yli 140 paikkakuntaa. Nevelin lähettyvillä Punainen armeija, voittaen vihollisen vastarinnan, jatkoi hyökkäystaisteluitaan ja valtasi yli 40 paikkakuntaa.

*

Lokakuun 11 päivänä. Homelin suunnalla neuvostojoukot valtasivat **Homelin** esikaupungin **Novo-Belitsan** rautatiesolmun **Sosh-joen** vasemmalla rannalla. **Vitebskin** suunnalla neuvostojoukot valtasivat 40 paikkakuntaa.

Jännittynyt tilanne Tanskassa

Tanskalaisten isänmaanystävien saksalaisvastaiset sabotaashiteot jatkuvat yhä. Yksistään syyskuun toisen puoliskon aikana on suoritettu yli 20 sabotaashitekoa. On poltettu saksalainen kasarmi. Kööpenhaminassa on hävitetty kaksi sähköasemaa ja räjäytetty kenkätehdas. Horsensin ja Fredrician välillä on suistettu kiskoilta monta saksalaista sotilasjunaa. Valbyn lähettyvillä (Kööpenhaminan esikaupunki) isänmaanystävät ovat tuhonneet 16 saksalaista sotilasautoa.

Muutamia yhteenvetoja Punaisen armeijan hyökkäyksestä

— Vajaan kahden kuukauden aikana Punainen armeija on edennyt 300—400 kilometriä ja paikoin enemmänkin sekä vapauttanut saksalaisista miehittäjistä yli 300.000 neliökilometriä käsittävän alueen.

— Punainen armeija on palauttanut neuvostolaivastolle Novorossiiskin, joka on Sevastopolin jälkeen tärkein sotasatama Mustalla merellä. Täten on luotu ehdot neuvostolaivaston menestyksellisille sotaoperatioille Mustalla merellä. Saksalaisten tärkeä Kubanin sillanpääasema on lopullisesti hävitetty.

— Saksalaisilta on vallattu takaisin Donetsin laakio, eli, niinkuin saksalaiset sitä nimittävät, „itäinen Ruhr", Neuvostoliiton tärkeä kivihiili- ja metallialue.

— Neuvostojoukot ovat temmanneet pois saksalaisten käsistä sellaisen herkkupalan kuin itä-Ukrainan, joka on erittäin hedelmällinen ja rikas viljasta.

— Punaisen armeijan joukko-osastot ovat kolmessa kohdassa menneet Dnieprin yli. Taisteluita käydään joen oikealla rannalla.

— Punainen armeija on vapauttanut saksalaisten ikeestä kymmeniä miljoonia neuvostokansalaisia, kymmeniä tuhansia asutuskeskuksia ja satoja tärkeitä kaupunkeja, kuten Orel, Bielgorod, Harkov, Stalino, Taganrog, Mariupol, Poltava, Tshernigov, Brjansk, Smolensk y.m.

— Taisteluita käydään jo Valko-Venäjän alueella Vitebskin, Mohilevin ja Homelin lähettyvillä, mistä saksalaiset aloittivat hyökkäyksensä itää kohti kaksi vuotta sitten.

UUSIA VOITTOJA

(Jatkoa 1. siv.)

neuvostojoukot vapauttavat joka päivä kymmeniä paikkakuntia. Taisteluita käydään jo Homelin esikaupungissa. Edeten menestyksellisesti länttä kohti Punainen armeija laajentaa samanaikaisesti hyökkäysrintamaansa yhä kauemmaksi pohjoiseen. Saksalaisten puolustuslinja on murrettu Vitebskin luoteispuolella, ja neuvostojoukot ovat vallanneet suuren maantie- ja rautatiesolmun, Nevelin. Taistelut ovat alkaneet myöskin Olhavan rintamalla, missä Punaisen armeijan joukko-osastot ovat vallanneet kymmeniä paikkakuntia.

Punaisen armeijan uudet voitot on saavutettu syksyllä, hyökkäykselle epäedullisena kelirikon aikana. Voidaan kuvitella, mitä tapahtuu talvella, jolloin olosuhteet ovat neuvostojoukkojen hyökkäykselle edullisemmat. Ei ole sattuma, että pelko on vallannut saksalaiset joukot. Lähestyvä uusi sotatalvi ja toisen Stalingradin haamu eivät anna rauhaa hitleriläisille anastajille.

Älköön suomalaiset sotilaatkaan luulko pääsevänsä pälkähästä kuin koira veräjästä. Heitä odottaa saksalaisten aseveljiensä kohtalo, jos he eivät ajoissa lähde pois Karjalan mailta.

ASIASTA JOS TOISESTAKIN

VASTAAKO RISTO HUUTONSA?

Valtiovarainministeri Väinö Tanner koettaa löytää maailmasta sellaisia hölmöläisiä, jotka uskoisivat, että Suomi ei muka olekaan Saksan liittolainen. „Suomi ei ole liitossa kenenkään kanssa", Väinö inttää.

Risto Rydillä on täysi syy loukkaantua, sillä Väinö Tanner on noin sanoessaan väittänyt häntä valehtelijaksi kaiken kansan kuullen. Sanoihan herra presidentti puheessaan viime joulukuun 6 pnä:

„Meillä on luotettavia liittolaisia: Saksan ja sen liittolaismaiden mainehikkaat armeijat. Me iloitsemme saksalaisten liittolaistemme aseveljeydestä".

Näin kuuluivat presidentin sanat. Suotta se vanha sumutusmestari Tanner koettaa sotkea päivänselvää asiaa. Eri juttu on, vieläkö Risto ja Väinö nytkin iloitsevat saksalaisten liittolaistensa aseveljeydestä. Taitaapa olla ilo kaukana. Mutta eihän sen takia luulisi tarvitsevan mennä valehtelemaan, että ei muka olla Saksan liittolaisia. Pitäisi sanoa näin:

„Me emme iloitsekaan saksalaisten liittolaistemme aseveljeydestä".

„MITÄS NYT NYHITÄÄN, KUN PARTA LOPPUI"

Kun JR 11 1. pataljoonan pojat pyysivät työlomia elonkorjuuta varten, leuhkivat pataljoonan viskaalit, ettei hätää mitään, sillä „Saksan kautta saadaan Ukrainan viljaa".

Mutta ei tippunut. Ukrainan oikea isäntä palasi kotiin ja veti pitkän ristin hänen poissaollessaan tehtyihin laittomiin viljatilauksiin. Ukrainan viljaa odottaneet saksmannit ja saksmannin aseveljet ovat saaneet

...ta ikeniin ja pitkän nenän ...in asemesta.

...R 11 viskaalitkin kuuluvat ...murhemielin huokailevan: ...ää nyt nyhitään, kun parta ...oi".

MURRETTU LUKKO

...ää sotavanki kertoo, että ...kin komppaniassaan, sa...kuin koko Suomen armei..., upseerit vakuuttivat, että ...isen armeijan kesähyökkäys ...ättyy Smolenskin edustalla, ...Smolensk on koko saksa...en itärintaman lukko.

...iinhän se olikin.

...utta syyskuun 25 päivänä ...isen armeijan joukot valta...t Smolenskin. Toisin sanoen ...isen armeijan hyökkäys ei ...ättynyt Smolenskin edustalla ... se ole pysähtynyt vielä ...lenskin takanakaan.

...ENKIÄ EI OLE

...omen kansa tarpoo syyssä jalat märkinä puusta ja ...ersta tehdyissä korvikejal...issa. Talvi pakkaa päälle. ...a kansanhuoltoministeriön ...t julistavat: **„Korvikejalkiin on jatkuvasti turvauduttava".** Tosin he pitävät silläkin pientä „viihdyttävää" ...nparinää jalkineista. Mutta ...kijaan, että sanoisivat, kuka ...e onnellinen, joka saa kengät ...ansa, nuo herrat pitävätkin ...okkaita ja kaunopuheisia ...amiä siitä, **kuka ei saa** ...ä.

...a, jolla ei ole riittävästi ...ia mahdollisia ja varsinkin ...ottomia papereita ja suo...sia jos jonkinlaisilta vis...silta, **ei saa kenkiä.**

...Aatamin-saappaissa kulke...ensalainen, joka ei halua ...a nöyryyttävään kotitar...kseen, päästää „kansan...on" virkamiehiä nuuskimaan ja penkomaan asuntoonsa, **...a kenkiä.**

...ngätön, joka kansanhuollon ...jen mielestä ei ole tarpeeksi tärkeissä tehtävissä, **ei saa kenkiä.**

Ja niin edespäin.

Kenkiä ei tipu. Paperikengissä kolmannen sotatalven selkään, mutta sotaa on jatkettava. Sellainen on Suomen herrojen tahto.

VENÄLÄISTEN VOIMA PELOTTAA

Saksalaisten sotamiesten ja upseerien lausuntoja

„Venäläisten tykistötuli on kuin pyörrevihuri, joka lakaisee tieltään kirjaimellisesti kaiken".

Sotamies **Josef Ruff.**

*

„Venäläinen jalkaväki tappelee sisukkaasti. Sotilaat ryömivät taitavasti ryntäysasemiinsa ja hyökkäävät vihollisensa kimppuun kuin leijonat. Me emme mitenkään käsitä, kuinka he eivät mene meidän miinoihimme. Venäläisillä on joku kuudes aisti, sanovat sotilaat. Mutta mielestäni asia on niin, että he taistelevat oman maansa puolesta omalla maallaan ja siksi heitä ei peloita mikään".

Yliluutnantti **Hans Luchs.**

*

„Venäläiset taistelulentokoneet, jotka tulevat suurissa parvissa, saavat meidät kauhun ja pelon valtaan. Niiden ilmaantuminen perääntymisen aikana on hyvin epämiellyttävää".

Ylijefreitteri **Rudolf Schnell.**

*

„Donin ja Kubanin kasakat eivät pelkää kuolemaa. Näin, miten he hyökkäsivät SS-pataljoonan marssirivistön kimppuun. He silpoivat pataljoonan hirvittävillä miekoillaan, niin että taistelutantereelle jäi pelkkää lihaa. Minun isäni, joka oli joutunut kasakoiden kanssa tekemisiin jo 1915, kertoi paljon heistä, mutta se, minkä nyt näin omin silmin, on kauheampi kuin kauheinkaan kertomus".

Luutnantti **Otto Hetzel.**

„Aseveljeyden" jälkiä

Eräs sotavanki, joka ei halua saattaa nimeään julkisuuteen, kertoo:

„Muhoksen sukupuolitautisairaalassa oli tämän vuoden kesäkuussa toista sataa potilasta. Eräs kersantti kertoi minulle junassa, että hän lomalla käydessään sai kuppatartunnan tytöstä, jonka kanssa oli seurustellut kuusi vuotta. Kersantti sanoi jälestäpäin saaneensa tietää, että hänen morsiamensa oli seurustellut saksmannien kanssa. Sairaalassa oli pallon muitakin sellaisia potilaita, jotka olivat saaneet sukupuolitautitartunnan joko omasta vaimostaan tai morsiamestaan. Oli myös sellaisia, jotka olivat saaneet tartunnan Petsamossa koittatytöistä, joiden kanssa saksmannit olivat olleet. Kaksi poikaa oli saanut tipparin Rukajärvellä lotista.

Samassa Muhoksen sukupuolitautisairaalassa oli nuori naislääkäri, jonka mies on Suomen armeijan upseeri. Tämä naikkonen elosteli aivan julkisesti erään saksalaisen luutnantin kanssa. Siivoojat kertoivat tavanneensa hänet humalassa ja alastomana rypemässä saksmannin seurassa".

Huumoria

Sikamaista

Eräässä sirkuksessa Saksassa Pelle ajaa kolme sikaa areenalle ja alkaa esittelyn:

— Tämän sian nimi on „Elsa", tämän „Martta" ja tuon kaikkein suurimman ja ihraisimman nimi on „Hitler".

Pelle joutui puoleksi vuodeksi keskitysleirille. Päästyään vapaalle jalalle ilmestyi hän uudelleen sirkukseen, mutta tällä kertaa hän tuli vain kahden sian kanssa. Esitys alkoi.

— Siis tämä sika on „Elsa" ja tämä „Martta"...

— Missäs se „Hitler" on, kuuluu ääni katsomosta.

— Sen sian vuoksi minä en halua joutua uudelleen keskitysleirille, vastasi Pelle...

Mitä saksalaiset sanovat

Rouva Ketter kirjoittaa miehelleen itärintamalle: ,,Sinä kyselet, miten me voimme täällä Bochumissa. Bochumia ei enää ole olemassa. Englantilaisten pommituksien jälkeen on jäänyt vain raunioita. Me olemme kokeneet täällä toisen Stalingradin".

*

,,Sinä luulet, että me sunnuntaisin huvittelemme täällä poikien kanssa. Älä puhu tyhmyyksiä. Emmehän me 22-vuotiset voi huvitella tissivauvojen kanssa".

Hertha Schmidtin kirjeestä, Bremenistä.

*

Saksalainen sotavanki ylijefreitteri Johan Kastel sanoi: ,, Toverit kertoivat, että Dortmundissa ilmapommituksen jälkeen naiset ja lapset kivittivät Hitlerin kuvaa huutaen: „Alas Hitler!".

*

Saksalaisten ampumakaivannoista Smolenskin läheltä löydettiin seinistä paljon kirjoituksia, joita saksalaiset sotilaat olivat tehneet' ennen lähtöään. Miltei kaikissa kirjoituksissa oli sana ,,Stalingrad".

*

Saksalaisten sotilaiden keskuudessa kiertää seuraava mietelmä Hitleristä: ,,Yksi tyhmä jefreitteri on tullut Saksalle kalliimmaksi kuin 100 vanhaa kenraalia".

*

,,Kesäkuun 26 päivänä Hitler kävi Orelissa, jossa hän piti puheen: ,,Minun sotilaani, teidän tulee pitää hallussanne tämä kaupunki. Orelin menetyksen jälkeen venäläiset voivat tulla Saksan rajalle saakka". Orelin menetyksen jälkeen sotilaat puhuivat levottomina: ,,Miten meidän käy, jos Hitlerin sanat tällä kertaa toteutuvat?"

Jefreitteri Karl Gergitschin kuulustelupöytäkirjasta.



Saksmanni: Minä olen päättänyt käydä sotaa viimeiseen suomalaiseen sotamieheen saakka.

„Satoon ei ole pantava liian suuria toiveita"

Saksassa ilmestyvä hitleriläinen lehti „Kölnische Zeitung" mainitsee, että jyväviljojen kylvöala Saksassa on huomattavasti supistunut sodanedelliseen pinta-alaan verrattuna. Mutta viljaa tarvitaan yhä enemmän sen vuoksi, että muiden maanviljelystuotteiden sato on alhainen. Ei voi olla puhettakaan siitä, että olisi mahdollista käyttää perunoita joihinkin teknillisiin tarkoituksiin, sillä niitä ei riitä elintarvikevaatimusten tyydyttämiseenkään.

Edelleen lehti myöntää, että rehutilanne Saksassa jää hyvin kireäksi. Huutava rehupula on pakottanut teurastamaan paljon karjaa eikä karjakannan kohottamista entiselle tasolle voi pitää mahdollisena. Lopuksi lehti m[ai]nitsee, että „satoon ei ole pa[no]tava liian suuria toiveita".

*

Sellainen on tilanne Saksassa. Tilanne maataloustuotteiden alalla on suuresti kärjistynyt sen jälkeen, kun saksalaiset menettivät Ukrainan viljan ja Va[sa]ko-Venäjän perunat. Siihen ovat vaikuttaneet myöskin sabotaashi teot miehitetyissä maissa, joissa talonpojat ovat kieltäytyneet luovuttamasta satoaan miehittäjille ja heidän nukkehallituksilleen. Miten tulee Suomelle käymään, jos Saksan on kokonaan kieltäydyttävä auttamasta sitä elintarvikkeilla? Jos sota jatkuu niin se merkitsee yleistä nälkää

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 90 1943 — RINTAMALEHTI — Lauantaina lokakuun 16 pnä

TAISTELUT ITÄRINTAMALLA

Saksalaisten puolustuslinjat Dnieprillä murrettu useissa kohdissa. — Punainen armeija valloittanut Zaporoshjen. — Melitopolissa käydään taisteluita.

* * *

NEUVOSTOLIITON TIEDOITUSTOIMISTON ERIKOISTIEDONANNOISTA

LOKAKUUN 13 PÄIVÄNÄ.

Melitopolin suunnalla neuvostojoukot ovat murtaneet kolme päivää kestäneiden ankarien taisteluiden jälkeen vihollisen hyvästi linnoitetun puolustusvyöhykkeen Melitopolin kaupungin pohjois- ja eteläpuolella. Taisteluita käydään kaupungin keskustassa. Saksalaiset ovat kärsineet suunnatonta mieshukkaa ja materiaalitappioita.

Dnieprin keskijuoksulla neuvostojoukot ovat ryhtyneet kiivaisiin taisteluihin laajentaakseen sillanpääasemaansa joen oikealla rannalla Kievin eteläpuolella. Neuvostojoukot ovat murtaneet vihollisen puolustuslinjat ja edenneet 6 kilometriä.

Homelin pohjois- ja eteläpuolella neuvostojoukot ovat murtaneet vihollisen puolustuslinjat, menneet Sosh-joen yli ja edenneet useita kilometrejä. Taisteluita käydään aivan **Homelin** edustalla.

*

LOKAKUUN 14 PÄIVÄNÄ.

Jatkaen menestyksellistä hyökkäystään Lounaisrintaman joukot ovat murtaneet saksalaisten ankaran vastarinnan ja vallanneet ryntäyksellä suuren hallinto- ja teollisuuskeskuksen Ukrainassa, **Zaporoshjen**, joka on huomattava rautatie- ja vesiliikennesolmu ja myös oli yksi tärkeimpiä saksalaisten tukikohtia Dnieprin alajuoksulla.

ITALIA SODASSA SAKSAA VASTAAN

Sen johdosta, että Italia on julistanut sodan Saksalle, Neuvostoliiton, Iso Britannian ja Amerikan Yhdysvaltain hallitukset ovat antaneet julkilausuman Italian tunnustamisesta myötäsotaakäyväksi maaksi Saksaa vastaan. Nämä kolme hallitusta hyväksyvät Italian hallituksen ilmoituksen alistua Italian kansan tahtoon sen jälkeen, kun saksalaiset on ajettu pois Italiasta. Edelleen julkilausumassa sanotaan, että mikään ei voi häiritä Italian kansan ehdotonta oikeutta päättää perustuslaillisilla keinoilla hallituksensa kansanvaltaisesta muodosta, jollaisen Italian kansa on aikanaan saava.

KOLMEN VALLAN NEUVOTTELU

Moskovan „Pravda" kirjoittaa tästä kysymyksestä, lokakuun 13 päivänä:

„Ulkomaalaisessa lehdistössä kirjoitetaan nykyisin paljon edessäolevasta Neuvostoliiton, Iso-Britannian ja Amerikan Yhdysvaltain edustajain neuvottelusta. Liittoutuneiden ja puolueettomien maiden lehdet korostavat tämän neuvottelun suurta merkitystä, neuvottelun, joka kokoontuu hetkellä, jolloin Punaisen armeijan voitot Neuvostoliiton—Saksan rintamalla ja liittoutuneiden menestykselliset sotatoimet Välimeren sotanäyttämöllä ovat luoneet edellytykset käänteelle sodan kulussa ja tehneet mahdolliseksi sodan kestoajan tuntuvan lyhentämisen ja vihollisen tappion jouduttamisen".

Huomautettuaan, kuinka viholliset yrittävät kylvää epäilyjä ja epäluottamusta liittoutuneiden välille levittämällä huhuja joistakin keksityistä „epäselvyyksistä" Neuvostoliiton politiikassa, ja osoitettuaan vääriksi ne joidenkin joutavien jaarittelijain ennustelut, että neuvottelussa muka tullaan käsittelemään „kysymystä Neuvostoliiton rajoista" tahi „Itämerenmaiden asemaa", sekä todettuaan, kuinka virheellisiä ovat ne eräiden lehtien oletukset, että neuvottelussa muka ei aiota käsitellä sotakysy-

(Jatkuu 2. siv.)

Sotavankien kirjeitä leiriltä N:o 158

**Lementi Koskinen,
Kairnioja, Syskyjärvi.**

Hyvä isä!

Terveiset täältä sotavankileiriltä sinne kotiin. Olen työskennellyt täällä hevosmiehenä. Aika on mennyt hyvin ja ruoka on riittänyt. Kun sota loppuu, palaan jälleen kotiin. Kaikille omaisille ja tuttaville terveisiä minulta. Näkemiin, poikanne

Vihtori.

Sotamies Vihtori Koskinen,
JR 35.

**Aino Hellsten,
Luopioinen, Rautajärvi.**

Äiti hyvä!

Monet terveiset täältä Venäjältä. Olen terve ja hyvissä ruumiin voimissa. Aika kuluu oikein mukavasti. Täällä on paljon toisiakin suomalaisia sotavankeja. Ruokapuoli meillä on järjestetty hyvin. Tavallinen päivän annos riittää täydellisesti miehelle, mutta jos käy työssä, saa vielä lisäannokset. Ei siis mitään murehtimista minusta. Monin terveisin, poikasi

Esko.

Korpraali Esko Hellsten,
15. pioneeripatl.

**Matti Holappa,
Puolanka, Auho.**

Kotiväelle!

Olen sotavankileirillä, joka sijaitsee hyvin kauniilla paikalla. Olen käynyt työssä vankileirin kasvimailla, jossa olemme kasvattaneet vihanneksia omaa käyttöämme varten. Aika on mennyt oikein hyvin. Vapaa-aikoinani olen opiskellut venäjän kieltä. Voikaa hyvin! Lämpöisin terveisin ja näkemiin!

Toivo.

Sotamies Toivo Holappa,
3. sissipataljoona.

**Manne Takala,
Inkeroinen, Kymensalo.**

Isä hyvä!

Lähetän terveiseni sinne kotiin, Elimäelle, kotiväelle ja tutuille täältä sotavankileiriltä. Olen terveenä ja voin hyvin. Toivomme täällä kovasti sodan pikaista loppua, että pääsisimme jälleen kotiin. Terveisin

Mauno.

Korpraali Mauno Takala,
JR 25 jääkärikompp.



Mauno TAKALA



Esko HELLSTEN

KOLMEN VALLAN NEUVOTTELU

(Jatkoa 1. siv.)

myksiä, eikä niin ollen myöskään kysymystä toisesta rintamasta, vaan ainoastaan poliittisia kysymyksiä, erikoisesti sodanjälkeisestä Euroopan järjestelystä, „Pravda“ kirjoittaa:

„Laaja taloudellinen apu, jota Yhdysvallat sekä myös Englanti ovat antaneet liittoutuneille maille, Italian kanssa käytyjen välirauhanneuvottelujen aikana saavutettu toiminnan yhtenäisyys ja liittoutuneiden maiden sotilas-poliittisen valiokunnan muodostaminen kelpaavat esimerkeiksi liittoutuneiden maiden edistyvästä yhteistyöstä.

On epäilemätöntä, että kolmen vallan neuvottelun ratkaistaviksi tulevat todellisuuteen pohjautuvat tämän yhteistyön laajentamisen ja lujittamisen tehtävät eri aloilla, ei ainoastaan taloudellisella ja poliittisella, vaan ennen kaikkea sotilaallisellakin alalla, sillä yhteiset teot Hitlerin tuhon jouduttamiseksi ovat välttämätön edellytys myöskin sodanjälkeisen järjestelyn kaikkien muiden kysymysten ratkaisemiselle sekä Neuvostoliiton, Yhdysvaltain ja Englannin pitkäaikaiselle sodanjälkeiselle yhteistyölle lujan rauhan aikaansaamiseksi.

Syyskuun lopussa amerikkalainen poliittinen tilanneselostaja Walter Lippman, kehoittaen tekemään „vankalle perustalle rakennetun ja lujan sopimuksen“ Neuvostoliiton kanssa, kirjoitti:

„Me olemme Venäjän liittolaisia sodassa. Meidän on elettävä Venäjän kanssa samassa maailmassa sodan jälkeenkin. On löydettävä keinot yhteiselle työlle suurten kysymysten ratkaisemisessa, joilla on paljon tärkeämpi merkitys kuin pienillä tapahtumilla“.

Sellainen suuri kysymys on, kuten tunnettua, koko hitleriläisvastaisen liittoutuman edessäoleva ensivuoroinen tehtävä: yhteisten ponnistusten viipymätön yhdistäminen pitkistyneen sodan kestoajan lyhentämiseksi. Mitä täydellisemmäksi ja tehokkaammaksi tulee kolmen suurvallan, Neuvostoliiton, Englannin ja Yhdysvaltain sotilaallinen, poliittinen ja taloudellinen yhteistyö, sitä nopeammin tulee Hitler-Saksa murskatuksi, sitä lujemmaksi käy tulevan rauhan perusta ja sitä tuloksellisemmin tulevat ratkaistuiksi sodanjälkeisen järjestelyn kysymykset kaikkien liittoutuneiden maiden eduksi. Tässä valossa onkin nähtävissä kolmen vallan edustajain neuvottelun merkitys“.

O. W. KUUSINEN

ERIKOISLAATUISTA KIIHKOISÄNMAALLISUUTTA

Ei löydy toista sellaista maata, ...a olisi neljännesvuosisadan ...uessa ajanut neuvostovastaispolitiikkaa niin johdonmukaisesti ja itsepintaisesti kuin Suomen yleisessä ulkopoliitassa suuntautumisessa on tapahtunut paljonkin muutoksia, mutta kaikissa noissa muutoksissa on Suomen hallitseva kop...aina pyrkinyt, niinkuin komissin neula pyrkii pohjoista ...hti, niiden valtioiden ja hallitusten syliin, jotka kulloinkin ...at olleet Neuvostoliittoon nähden vihamielisellä kannalla.

Miten on selitettävissä sellainen Suomen hallitsevien piirien ...pintaisuus niiden vihamielisyydessä Neuvostoliittoa kohtaan?

Ei riitä, jos sanotaan, että se ...n kiihkoisänmaallisuuden ilmeistä. Kieltämättä Suomen hallitsevat rahavaltiaat ovat hurjan ...kiihkoisänmaallisuuden läpitunkemia. Mutta heidän kiihkoisänmaallisuutensa on ilmiö, joka ...ttää erikoista selittämistä.

Suomalaiset kiihkoisänmaalliset ...ovat aina olleet edustavinaan ...ihaa suomalaista kansallismielisyyttä, natsionalismia, joka ...rmaa „perinnäistä“ kansallisuutta kaikkia venäläisiä kohtaan. ...sanovat: „Venäjä on Suomen ikivihollinen“. Mutta se on ...mäinen, demagoginen elellisuudessa he eivät vihaa ...kia venäläisiä: venäläisten ...okaartilaisten, valkoemigranttien kanssa Suomen hallitsevat ...t sopivat mainiosti yhteen. ...dän kanssaan ne alkoivat vehdyntä köyttä heti Lokakuun ...ankumouksen jälkeen vuonna ...7 ja ovat kaiken aikaa olleet ...isassa yhteistoiminnassa. ...ta natsionalistinen demagogia, joka on suunnattu „kaikkia ...äläisiä“ vastaan, on Suomen ...mpitäjille välttämätön sitä ...en, että he saisivat tartutetuksi oman neuvostovastaisen ...oisänmaallisuutensa laajemmille ...äestökerroksiin lietsomalla ...ä tsaarinvallan sortovuosilta ...tyä epäluuloa venäläisiä ...aan.

... on Suomen kiihkoisänmaallisille jossain määrin onnistunutkin. Vuoden 1939 syksyllä, kolme kuukautta kestäneen Suomen—Neuvostoliiton sodan aikana, Suomen huomattavat väestökerrokset olivat kiihkoisänmaallisen häkämyrkytyksen vallassa: eivätkä ainoastaan kapitalistit, tilanherrat, suurtalonpojat ja virkamiehet, vaan joku osa työtätekevästä kansastakin. Kiihkoisänmaallisuuden päälietsojana ja aktiivisena levittäjänä on kuitenkin aina ollut Suomen porvaristo...n taantumuksellinen huippukerros, hallitsevat rahavaltiaat palkkakätyreineen (viimemainittuihin kuuluvat porvarillisten puolueiden ja sosialidemokraattisen puolueen virkakoneisto ja lehdistö, suojeluskuntalaiset, armeijan vakinaiset upseerit y.m.).

Erittäin kuvaavaa suomalaiselle kiihkoisänmaallisuudelle on se, että sen pääedustajat kuuluvat Suomen porvariston niihin piireihin, jotka tsaarinvallan sortovuosina eivät loistaneet kansallismielisyydellä, vaan kansallisten etujen kavaltamisella. Nimenomaan juuri ne suomalaiset politikoitsijat (niinsanotut suomettarelaiset), jotka tukuttain ja vähittäin möivät tsaarinvallalle kansansa edut ja jotka eniten matelivat venäläisten kenraalikuvernöörien edessä, pukeutuivat heti Lokakuun vallankumouksen jälkeen uuteen kaapuun ja alkoivat esiintyä oikein patentti-„isänmaallisina“, huutaen kaikkein äänekkäimmin, että muka „kaikki venäläiset ovat sortajia ja Suomen kansan perivihollisia“.

Äärimmäisten suomalaisten kansallismielisten kaapuun pukeutuivat myöskin Mannerheim ja useat muut tsaarin upseerit, jotka olivat kotoisin Suomesta, mutta olivat ehtineet unohtaa suomen kielenkin, kun olivat koko ikänsä palvelleet Venäjällä tsaarinvallan uskollisina renkeinä. Sen jälkeen, kun Suuri Lokakuun vallankumous oli katkaissut heidän virkauransa Venäjällä, he siirtyivät Suomeen ja muuttuivat suomalaisiksi kiihkoisänmaallisiksi.

On selvää, että noin nopeiden muodonmuutosten kautta syntynyt kiihkoisänmaallisuus on erikoislaatuista kiihkoisänmaallisuutta.

(O. W. Kuusisen kirjasta „Suomi ilman naamaria“).

Meidän kylään on jäänyt eloon vain viisi miestä

Keiteleen pitäjän Sulkavanjärven kylästä kotoisin oleva JR 10 jääkärikomppanian sotamies Ensio Uurtonen kirjoittaa:

Lomalla ollessani äiti minua neuvoi, että säilyttäisin itseni elossa. Se on ymmärrettävääkin, sillä meidän Sulkavanjärven kylään on jäänyt eloon vain viisi miestä. Kylästä ovat kaatuneet Erkki Savolainen, Heikki Saastamoinen, Vilho Tenhunen, veljekset Toivo ja Vilho Kymäläinen ja kymmenet muut, jotka on haudattu Keiteleen pitäjän sankarihautaan. Naapuripitäjässä, Pielavedellä, on haudattu useita satoja tässä sodassa kaatuneita.

Harva se päivä tulee sähkösanomatiedoituksia kyliin, joissa ilmoitetaan jonkun läheisen omaisen menettämisestä.

Kotirintamalla ymmärretään, että jos Suomen herrat pitävät kiinni liitostaan saksalaisten kanssa, eivätkä luovu hulluista anastussuunnitelmistaan, niin varsinaiset taistelut ja sitä seuraavat uhrit ovat vielä edessä. Pelastaa henkensä voivat vain ne, jotka aikoinaan osaavat lähteä rintamalta. Minä olen onnellinen, että jouduin puna-armeijalaisten vangiksi, sillä nyt tiedän, että säilyn elävänä, eikä isän ja äidin tarvitse sydän kurkussa odottaa kuolinilmoitusta.

Ensio Uurtonen.

DNIEPRIN YLIMENO

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoitti äskettäin, että neuvostojoukot ovat menestyksellisesti menneet Dnieprin yli ja vallanneet sillanpääasemat kolmessa paikassa: Kievin pohjoispuolella, Perejaslavin eteläpuolella ja Krementshugin kaakkoispuolella.

Dnieprin ylimeno oli vaikea tehtävä. Sen leveys mainituissa kohdissa on 1.500 metriä. Saksalaiset olivat ehtineet lujittautua vahvasti joen oikealla rannalla. Ne seurasivat tarkkaavasti kaikkia Punaisen armeijan liikkeitä koettaen tehdä tyhjäksi venäläisten yritykset ylittää Dniepr. Mutta neuvostojoukkojen urhoollisuus, kekseliäisyys ja nopea toiminta voittivat vihollisen.

Ylimeno aloitettiin keskellä yötä. Vihollisen huomaamatta rannasta irtaantuivat lautat, lotjat ja kalastajaveneet. Kaikki tapahtui niin taitavasti, etteivät saksalaiset huomanneet neuvostojoukkojen aikeita ennenkuin ne olivat ehtineet jo keskelle Dniepriä. Vihollisen puolelta alkoi hirveä tulitus, mutta se oli jo myöhäistä. Punaisen armeijan tykkimiehet avasivat voimakkaan vastatulen helpottaen siten joukkojen kulkua joen yli. Kun ensimmäiset lautat ja veneet lähenivät vihollisen puoleista rantaa, irtaantui uusia neuvostojoukkoja Dnieprin vasemmalta rannalta. Niitä lähti yhtä aikaa eri paikoilta, ja vihollisen oli vaikea arvata, mihin paikkaan Punaisen armeijan päävoimat oli keskitetty.

Päästyään joen toiselle puolelle neuvostojoukot ryntäsivät rohkeasti vihollisen ampumahautoihin, murtivat saksalaisten puolustuslinjan ja valloittivat itselleen sillanpääasemat. Uusien joukkojen siirtäminen tämän jälkeen tapahtui nopeammin, sillä nyt voitiin jo rakentaa ponttoonisiltoja, joita myöten oli helppo kuljettaa hyökkäysvaunuja, tykkejä ja muuta aseistusta.

Dnieprin oikealla rannalla toimivat ukrainalaiset sissit auttoivat neuvostojoukkoja taistelussa vihollista vastaan.

TERVEISIÄ KORKEILLE VISKAALEILLE

Näin' kolmannen sotatalven kynnyksellä haluavat suomalaiset sotavangit lausua vilpittömiä toivomuksia eräille korkeille viskaaleille, salkullisille ja salkuttomille. Heidän pyynnöstään menevät tällä kertaa terveiset seuraaville herroille ja naisille:

Risto Rytille:



Huittisista olet sinä tullut ja Huittisiin pitää sinun jälleen menemän.

*

Kustaa Mannerheimille:



Pistä nyt jo äijä se miekkasi tuppeen, muuten tulee tupenrapinat.

*

Edvin Linkomiehelle:



Pakkaa kiireesti kapsäkkisi, ota jalat allesi ja painele sinne Saksaan, vai onko se parempi, että itket ja painelet.

*

Rudolf Waldenille:



Jos sinä rohmu et hellitä äkkiä kynsiäsi irti Neuvosto-Karjalan tukkimetsistä, niin kohta tulee rajumyrsky ja se Karjalan honka kaatuu sinun päällesi.

*

Väinö Tannerille:



Vai sinä herrojen Eeva vielä valitat, ettet sinä olekaan liitossa saksmannin kanssa. Mene nyt jo herran nimessä sen armaasi kanssa oikein kristilliseen avioliittoon. Kyllä nyt on jo aika.

*

Fanni Luukkoselle:



Ollos lotta, tyttö kaunis
vielä kurttuisnakin aulis
saksmannia passaamaan.

*

Pyydämme arvoisia lukijoitamme lähettämään nämä sotavankien terveiset yllämainituille henkilöille osoitteella: Helsinki.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 91 1943 — RINTAMALEHTI — Tiistaina lokakuun 19 pnä

PUNAINEN ARMEIJA ETENEE DNIEPRIN LÄNSIRANNALLA

Uusia läpimurtoja Krementshugin ja Homelin luona

NEUVOSTOLIITON TIEDOITUSTOIMISTON ERIKOISTIEDONANTO LOKAKUUN 17 PÄIVÄLTÄ ILMOITTAA:

Neuvostojoukot jatkoivat katutaisteluja **Melitopolin** kaupungissa torjuen vihollisen jalkaväen ja tankkien hyökkäykset. Kuten edellisinäkin päivinä, on vihollinen kärsinyt suunnatonta mieshukkaa ja kalustotappioita.

Zaporoshjen eteläpuolella on taistellen vallattu useita asutuskeskuksia.

Krementshugin kaakkoispuolella ovat neuvostojoukot kaksipäiväisten sitkeiden taisteluiden jälkeen Dnieprin oikealla rannalla murtaneet vihollisen vahvasti linnoitetun puolustusvyöhykkeen 45 kilometrin leveydeltä ja 25 kilometrin syvyydeltä, ja vallanneet useita vahvasti linnoitettuja vihollisen tukikohtia.

Kievin pohjoispuolella Punainen armeija on torjunut vihollisen jalkaväen ja tankkien vastahyökkäykset ja taistellen laajentanut sillanpääasemaansa Dnieprin oikealla rannalla.

Homelin eteläpuolella neuvostojoukot menivät Dnieprin yli ja murrettuaan vihollisen puolustuslinjat 20 kilometrin levyisellä rintamalla, ovat edenneet 5—10 kilometriä sekä vallanneet Homelin alueella olevan **Lojevin** kaupungin ja useita muita asutuskeskuksia.

LOKAKUUN 18 PÄIVÄN TIEDONANNOSTA:

Krementshugin kaakkoispuolella ovat meidän joukkomme jälleen edenneet 5—7 kilometriä ja vallanneet 23 paikkakuntaa.

Kievin pohjoispuolella ovat joukkomme laajentaneet sillanpääasemiaan Dnieprin oikealla rannalla.

Homelin eteläpuolella on laajennettu sillanpääasemaa Soshjoen oikealla rannalla ja vallattu useita tärkeitä paikkakuntia.

Myöskin **Retshitsan** eteläpuolella on menestyksellisissä taisteluissa laajennettu joukkojemme sillanpääasemaa Dnieprin oikealla rannalla.

Lokakuun 17 päivän kuluessa on vaurioitettu ja tuhottu 171 saksalaista hyökkäysvaunua. 45 vihollisen lentokonetta on ammuttu alas.

Tahdotteko uutta sotatalvea?

Tiedämme tarkkaan, että Suomen armeijan sotilaiden suuri enemmistö kyselee levottomana toisiltaan: täytyyköhän meidän vielä viettää kolmaskin sotatalvi Karjalan soiden ja metsien lumikinoksissa, nähdä vilua ja nälkää, vuotaa verta?

Kyllä, vastaamme, kyllä täytyy, jos suomalaiset sotilaat eivät pysty omalla **toiminnallaan** tekemään tyhjiksi hallituksessa ja armeijan päämajassa istuvien Suomen hitleriläisten suunnitelmia. Noiden kihojen kaikki ponnistukset tähtäävät sodan **pitkittämiseen** mahdollisimman kauas. He eivät suinkaan pitkitä sotaa sen vuoksi, että he vielä haaveilisivat voitosta. Ei. Sen tapaiset haaveet ovat jo „taakse jäänyttä elämää". Nyt ei ole kysymys mistään muusta kuin siitä, että he **pelkäävät** sodan lopputulosta, rikostensa rankaisemista. Vitkuttelussa, tilinteonhetken lykkäämisessä on heidän ainoa toivonsa. Niin kauan kuin he hallitsevat ja komentelevat, täytyy suomalaisten sotamiesten nähdä vilua ja nälkää, oman päänsä menoksi suojella Hitlerin kätyrien nahkaa.

Mitä on tehtävä?

Te näette itse, sotilaat, että

(Jatkuu 2. siv.)

Tahdotteko uutta sotatalvea?

(Jatkoa 1. siv.)

toimettomuus ja odottelu ei auta, vaan on teille kuolemaksi. Jos te odotatte sodan lopettamista joukkiolta, joka näkee ainoan pelastuksensa sen pitkittämisessä, niin se merkitsee **itsemurhaa.**

Monet teistä panevat suuria toiveita 33 asianajajan, maisterin, insinöörin, lääkärin ja kansanedustajan vastustusryhmään. Useat ajattelevat, että nuo 33, jotka ovat sivistyneitä miehiä, varmaankin saavat rauhan aikaan. Se on väärinkäsitys. Emme tahdo kieltää, etteikö noiden 33:n joukossa olisi hyväätarkoittavia miehiä, jotka vilpittömästi **haluaisivat** pelastaa Suomen kansan sodan kärsimyksiltä ja kauhuilta. Mutta ei pidä unohtaa, että heidän vastarintansa on hyvin arkailevaa ja puolinaista. Heidän toimintansahan rajoittuu vaatimattomiin ja kainosteleviin rauhantoivomuksiin, joita he ovat esittäneet kirjelmässään presidentille. Se merkitsee, että he myöskin **odottavat** sodan lopettamista niiltä samoilta herroilta, joiden ainoa pyrkimys on sodan pitkittäminen.

Eikö ole siis selvää, että ei 33 eikä mikään muu „sivistyneiden" miesten ryhmä saa mitään aikaan ilman joukkojen taistelua, ilman sotilaiden omaa tarmokasta toimintaa. Tuollaisten henkilöiden toivomukset jäävät pelkiksi toivomuksiksi, joista Mannerheim, Ryti ja muut hitleriläiset välittävät viis, niin kauan kuin suomalaiset sotilaat eivät kapinoi, eivät ryhdy joukolla vaatimaan osastojensa viemistä takaisin Suomeen, eivät karkaa joukolla rintamalta tahi antaudu joukolla Punaisen armeijan vangiksi.

Jos odotatte, niin saatte kolmannen sotatalven, saatte kokea armeijanne täydellisen nujertamisen, ja itsellenne saavutatte vain kuoleman.

Ryhtykää siis toimintaan ennenkuin se on myöhäistä!

MITEN MINÄ SIIRRYIN PUNA-ARMEIJAN PUOLELLE

Lohjan pitäjän Koikylästä kotoisin oleva JR 101 23. pataljoonan 3. komppanian sotamies Martti Laaksonen kirjoittaa:

„Terve, 23. pataljoonan pojat!

Te siellä vielä aprikoitte kysymystä, miten pääsisi loikkaamaan Neuvostoliiton puolelle. Minä olen jo tällä puolella ja tahdon muutamalla sanalla kirjoittaa kokemuksistani.

Linjan ylittäminen on oikeastaan hyvin yksinkertainen temppu, varsinkin näin syksyllä. Oman miinakentän voi aina kiertää, kun on ollut tarkkana. Tällä puolen taas puna-armeijalaiset kyllä auttavat auliisti jokaista ylilöikkaria omien miinakenttiensä yli.

Jos on reilu vartiomies, niin hänen kanssaan voi sopia, ettei hän suotta pyssyn paukkeellaan herättelisi rauhallisia ihmisiä. Mutta jos vahdissa on suojeluskuntalainen tai muu kelju äijä, niin sen voi aina johtaa harhaan tai pistää hiljaa kuoliaaksi. Minä päätin ylittää linjan silloin, kun vartiossa oli suojeluskuntalainen ja Aunuksen kävijä sotamies Isoksela. Illan suussa sanoin hänelle, että komppanian päällikkö **Iuutnantti Huttunen** lähetti minut tarkastamaan etumaastoa. Minulla ei tietysti paljon tarkastamista ollut, kun vartiossa ollessani olin sen jo tarpeeksi tutkinut. Kun alkoi hämärtää, otin sellaisen startin, ettei maratoonijuoksija **vääpeli Venäläinenkään** olisi kintereilläni pysynyt.

Puna-armeijan vartiomies huomasi minut kaukaa, huutaen: „Lahtarit ajavat takaa". Hänen osoittamaansa tietä olin pian päässyt onnellisesti puna-armeijalaisten korsuun, jossa ensi työkseni söin mainion illallisen.

Linjoilla majurin arvolla oleva upseeri antoi minulle todistuksen vapaaehtoisesta ylitulostani. Tällä todistuksella on taivaallinen voima. Sitä ei tarvitse muuta kuin vilauttaa, niin vaikeimmatkin asiat järjestyy hyvin päin. Kohtelu täällä on hyvä, kirjeitä saan kirjoittaa vaikka joka päivä. Asunto-olot ovat paljon paremmat kuin siellä. Töitä teen vain ruumiini terveydeksi, etteivät jäsenet veltostuisi, sillä sodan päätyttyä on kyettävä pistämään kuntoon rempallaan olevat kotiasiat.

JR 101 sotamies **Martti Laaksonen**".

EUROOPAN KANSOJEN VAPAUSTAISTELU

Jokainen päivä tuo uusia tietoja saksalaisten orjuuttajien miehittämän Euroopan kansojen vastarinnan kasvusta.

Jugoslavian sissit käyvät ihmeteltävän sankarillista, yleiskansallista ja taitavaa sotaa. Tämän vuoden keväällä ja kesällä ne torjuivat saksalais-italialaisten joukkojen kaksi „yleishyökkäystä", vieläpä antoivat niille lujia vastaiskujakin, vaikka miehittäjillä oli suuri ylivoima ja parempi aseistus.

Rinnan sissien päävoimien kanssa toimii Sloveniassa, Dalmatiassa, Kroatiassa, Serbiassa ja Montenegrossa satoja pienempiä sissiryhmiä.

Mussolinin kukistuminen Italiassa herätti sissiliikkeen uuden nousun Jugoslaviassa. Syyskuussa sissit valtasivat useita paikkakuntia Adrian meren rannalla.

Kreikassa on sissiliike huomattavasti kasvanut viimeisten kuukausien aikana. Satoja sissiosastoja toimii Tessaliassa, Makedoniassa ja muissa maakunnissa. Ne vioittavat jatkuvasti rautateitä, siltoja ja tunneleita. Kreikkalaiset sissit ovat suistaneet raiteilta kymmeniä junia. Vaikka Kreikassa ei olekaan sellaisia suuria taisteluita kuin Jugoslaviassa, on viides osa maasta kuitenkin jo sissien valvonnan alla.

Ranskassa tapahtuu yhä useammin joukkojen avoimia esiintymisiä, sissiliike kasvaa ja kansan viha miehittäjiä ja heidän kätyreitään vastaan lisääntyy.

Sissien toiminta on eniten levinnyt liikenteessä. Tämän vuoden keväällä ja kesällä sadat saksalaisia kuljettavat junat ovat ajautuneet kiskoilta. Pariisi on kuitenkin hitleriläisvastaisen liikkeen tärkeimpiä keskuksia. Sissit ovat siellä useita kertoja miinoittaneet torin, jossa saksalaiset sotilaat harjoittelevat. Kun sotilasharjoitukset alkavat, niin miinat räjähtelevät, kymmeniä hitleriläisiä kaatuu kuolleina ja haavoittuneina maahan.

Tehtaissa eivät taukoa hetkeksikään sabotaashi- ja tuhotyöt, jotka häiritsevät Saksan sotakoneen huoltoa. Useilla paikkakunnilla on poltettu tehtaita, jotka työskentelevät saksalaisten hyväksi. Monia kivihiilikaivoksia on saatettu epäkuntoon.

Puolassa on sissiliike viime kuukausien aikana lujittunut ja laajentunut. Varsovassa todettiin vain kuutena ainoana kuukautena 200 sissiteolla tapahtunutta yhteenottoa puolalaisten ja saksalaisten välillä. Miehitysviranomaiset ovat hyvin levottomia sissiliikkeen kasvun johdosta ja lähettävät sissejä vastaan rankaisujoukon toisensa jälkeen.

Sissit hyökkäilevät usein vankiloihin ja keskitysleireille tahi Saksaan pakkotöihin väestöä kuljettavien junien kimppuun ja vapauttavat puolalaisia saksalaisten kynsistä.

Sissisodan palo leviää päivä päivältä yhä laajemmalle miehitetyssä Euroopassa. Punaisen armeijan suuret voitot innostavat Hitlerin orjuuttamia kansoja. Ne tietävät, että jokainen isku idästä ja lännestä lähentää Hitler-Saksan perikatoa ja jouduttaa Euroopan kansojen vapautumisen hetkeä. Mutta ne tietävät myöskin, että „uuden järjestyksen" pikaisen kukistumisen parhain tae on noiden kansojen leppymätön taistelu itse hitleriläisen Euroopan sisällä.

PAKINA

Koska he lakkaavat valehtelemasta

Kansan tyytymättömyys Suomessa rehottavaa hitleriläistä suuri- ja valhepropagandajärjestelmää vastaan on niin suuri, että siitä on ollut pakko pitää jotain parranpärinää eduskunnassakin.

Mutta virallinen valehtelu ja totuuden salaaminen jatkuu entiseen tyyliin. Itärintaman suurtaistelutumista suomalainen yleisö ei tietää ainoastaan sen, mitä Saksan päämaja ja „Kansainväliseksi tietotoimistoksi" naamioitunut huonomaineinen sakkilaisen valhemylly suvaitsevat levittä yrittäessään salata ja kaunistella Saksan armeijan suuria tappioaunoja.

Suomen hallituksessa istuvat herrat koettavat esittää asian siten, kuin olisi olemassa valossa, että nyt muka olisi jo lakattu valehtelemasta. Tällaisen näköhäiriön aikaansaamiseksi he turvautuvat seuraavaan temppuun: he myöntävät auliisti, että viime vuonna ja vielä kyllä aikalailla valehdeltua, mutta se oli siihen aikaan, kun hallituksessa olivat sellaiset leuhkat äijät kuin Rangel ja Witting. Nyt istuvat heidän paikoillaan mukamas vallan toiset miehet, Linkomies ja Ramsay.

Todellisuudessa ovat kaikki mainitut miehet yhtä maata kuin maalarin housut — yksiä Saksan pulliaisia.

Jos ei tuolle koko konkkaronkalle anneta pian kalossinkuvaa asianomaiseen paikkaan, niin joka elää, se näkee, että vuonna 1944 toistuu sama ilveily: hallituspukilta voidaan taas tipauttaa pari äijää alas, ja silloin taas myönnetään, että silloin, vuonna 1943 sitä vasta valehdeltiinkin, mutta se oli siihen aikaan, kun hallituksessa istuivat ne ja ne suurleuhkijat, esimerkiksi Linkomies ja Tanner.

Mutta tänä vuonna sitä ei vielä myönnetä, sillä k.o. suurleuhkijat ovat „remmissä". Ja valehtelevat lakanneensa valehtelemasta. Ja korvat heiluu...

Eikä tuo porukka ennen lakkaakaan Suomessa valehtelemasta, ennenkuin sille on näytetty, mistä tie Saksaan kulkee.

Taavetti Tietäväinen.



Viljo Korhonen voi hyvin

Ilomantsin pitäjän Ajonvaaran kylästä kotoisin oleva, Syvärillä Punaisen armeijan vangiksi joutunut JR 9 4. komppanian sotamies Arvo Pesonen kirjoittaa:

„Tämän vuoden elokuussa meidän rintamalohkolla puhui Punaisen armeijan puolelta radiossa rykmenttimme 2. konekiväärikomppanian entinen sotamies Viljo Korhonen. Me kuuntelimme suurella mielenkiinnolla hänen puhettaan. Monet sotamiehistämme tunsivat Viljon äänenkin, mutta upseerit väittivät, että Korhonen on jo aikoja sitten tapettu ja että puhuja on muka joku venäläisten agitaattori.

Kun täällä sotavankeudessa tapasin Korhosen, niin ensi työkseni kysyin, puhuiko hän radioon. Korhonen vastasi myönteisesti ja kertoi mielenkiintoisesta matkastaan etulinjoille. Muistaessani, mitä upseerit puhuivat Korhosen „tappamisesta", päätin kiinnittää poikien huomiota siihen, kuinka tässäkin asiassa yritettiin heitä vetää huulesta. Istumme nyt Viljon kanssa vierekkäin ja hän lähettää valokuvansa sekä käskee piirtämään puolestaan terveiset JR 9 pojille, että voi hyvin ja on iloinen, kun he kuulivat hänen radiopuheensa.

Arvo Pesonen".

Vangeiksi antautuvat kenraalit näyttävät hyvää esimerkkiä sotamiehille

Punaisen armeijan puolelle vapaaehtoisesti siirtynyt JR 22 1. pataljoonan 3. komppanian sotamies Erkki Gustafsson kertoo:

„Kun Punaisen armeijan kenttäkaiuttimessa ilmoitettiin, että 29 saksalaista kenraalia oli antautunut Punaisen armeijan vangiksi Stalingradin luona, ei siihen ensin kukaan uskonut. Mutta sitten, kun nähtiin kuva Neuvostoliiton sotavankileiriltä, jossa sotamarsalkka Paulus oli esitetty muiden kenraaliensa kanssa ilmielävänä venäläisten upseerien seurassa, alkoivat pojat uskoa.

Ihmetyttl kuitenkin, miten noinkin suuret sotaherrat, jotka olivat varmasti kerrotuttaneet sotamiehilleen kauheita juttuja venäläisestä sotavankeudesta, päättivät itse antautua Punaisen armeijan vangeiksi. Jos he olisivat uskoneet noihin juttuihin, niin olisivathan he tietenkin laskeneet ennemmin kuulan kalloonsa kuin antautuneet.

Minulle tämän jutun yhteydessä selvisi hyvin tärkeä seikka. Ymmärsin kaikkien sellaisten puheiden, että vangiksi antautuminen on rikos ja häpeällinen teko, olevan pelkkää propagandaa. Ajattelin puolestani: jos kerran kenraalit ja sotamarsalkat antautuvat vangeiksi, niin miksei heidän esimerkkiään voi seurata tavallinen rivimies“.

„Kanatarhan paimenet“ saavat ojennusta

JR 10 jääkärikomppanian sotamies Vilho Vinberg, kotoisin Kiuruveden Rapakkojoen kylästä, kertoo:

Kiuruvedelläkin on ollut paljon saksalaisia viime vuoden syyskuusta alkaen. Kun olin lomalla kotonani tämän vuoden elokuun loppupuolella, niin eräällä iltamareisulla viisi saksalaista yritti raiskata noin 20-vuotiasta tyttöä.

Kun me paikalla olleet suomalaiset sotamiehet kuulimme avunhuudon, painuimme kymmenmiehisellä porukalla tapahtumapaikalle ja pelastimme tytön, jonka vaatteet oli jo revitty riekaleiksi. Ryhdyimme sitten pehmittämään saksalaisten „kanatarhan paimenten“ naamataulua. Kuului vain nyrkkien lapse. Minäkin ehdin muutaman kerran mottaamaan, ennenkuin saksalaiset siat olivat köntyllään.

Huumoria

PÄTEVÄ SYY

Erään saksalaisen divisioonan esikunnassa kenraali kysyy everstiltä, joka on juuri saapunut paikalle perääntyvän rykmenttinsä rippeiden etunenässä.

„Kuinka vahvoja olivat ne venäläiset voimat, jotka antoivat teille tuollaisen löylyn, herra eversti?“

„Minulla ei ole siitä aavistustakaan, herra kenraali. Minä en katsonut taakseni“, eversti ilmoittaa.

MITÄ KANSA ODOTTAA

Leipäjonossa Helsingissä tapaa toisensa kaksi tuttavaa naisihmistä.

„Rouva Hynninen, oletteko te jo kuullut Linkomiehen viimeisen puheen?“

„Ei, en vielä. Mutta kyllä tämä elämä siltä näyttää, että pian se kuullaan senkin miehen viimeinen puhe“.

Yleisön pyynnöstä

Kun pieni kana yrittää munia liian suurta munaa...



... niin paikathan siinä repeää.

Yllaoleva kuva on sotavankien kertoman mukaan saavuttanut suurta kansansuosiota Mannerheimin armeijan sotilaiden keskuudessa. Siitä puhutaan kaikialla, siellakin, missä kuvaa ei ole nähty, vaan se tunnetaan ainoastaan kuulopuheiden perusteella.

Eräistä joukko-osastoista on yliloikkareiden mukana lähetetty valituksia, että sinne ei ole saapunut sitä lehtemme numeroa, jossa kuva oli painettu. Yleisön hartaasta pyynnöstä julkaisemme kuvan toistamiseen.

Saksalaisen kenraalin raportti

— Minkälaisia ovat saavutuksemme, herra kenraali?

— Loistavia! Me peräännymme voittoisasti ja voitetut venäläiset ajavat meitä takaa.

*

— Saatujen tietojen mukaan on Hitlerin näkö viimeaikoina suuresti huonontunut. Lääkäri on todennut, että Hitler ei näe eikä koskaan enää tule näkemään Ukrainan (sen enempää kuin Donin ja Kubaninkaan) viljaa eikä Donetsin kivihiiltä. Tauti on parantumaton.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 92 1943 — RINTAMALEHTI — Perjantaina lokakuun 22 pnä

Taistelut Dnieprin länsirannalla

Läpimurto Krementshugin kaakkoispuolella. — Pjatihatkan valtaus Dniepropetrovskista länteen. — Suuri sotasaalis. — 1800 sotavankia. — Kaikkia sillanpääasemia Dnieprin oikealla rannalla laajennetaan.

☆ ☆ ☆

NEUVOSTOLIITON TIEDOITUSTOIMISTON TIEDONANTO LOKAKUUN 19 PÄIVÄLTÄ.

Lokakuun 19 päivän kuluessa meidän joukkomme murtivat vihollisen vastarinnan **Krementshugin** kaakkoispuolella, jatkoivat hyökkäystään ja etenivät 15—20 kilometriä, valtasivat taistellen **Pjatihatkan** kaupungin ja suuren rautatiesolmun sekä yli 100 muuta paikkakuntaa. Näin ollen on saksalaisten mitä tärkein yhteyslinja, **Dniepropetrovskin—Znamenkan** rautatie katkaistu. Epätäydellisten tietojen mukaan ovat joukkomme saaneet Pjatihatkassa seuraavan sotasaaliin: 15 lastattua rautatiejunaa, 30 hyökkäysvaunua, joista 17 „Tiikeriä“, 172 tykkiä, 1.300 autoa, 600 konekivääriä sekä ase-, ammus-, elintarvike- ja muita sotilasvarastoja. Vangiksi on otettu 1.800 saksalaista sotamiestä ja upseeria.

Kievin pohjoispuolella joukkomme ovat torjuneet vihollisen vastahyökkäykset sekä jatkaneet taisteluja laajentaen sillanpääasemaansa Dnieprin oikealla rannalla. Meidän joukkomme valtasivat täällä vihollisen vahvasti linnoitetun tukikohdan **Vyshgorodin.**

Retshitsan eteläpuolella joukkomme ovat laajentaneet sillanpääasemaansa Dnieprin oikealla rannalla.

Homelin eteläpuolella joukkomme laajensivat taistellen sillanpääasemaansa **Sosh**-joen oikealla rannalla, edeten useita kilometrejä.

TIEDONANTO LOKAKUUN 20 PÄIVÄLTÄ.

Katutaisteluissa **Melitopolissa** vallattu useita kortteleita. Vihollinen kärsi suurta mieshukkaa.

Neuvostojoukkojen eteneminen **Krementshugin** kaakkoispuolella jatkuu.

Kievin, Retshitsan ja **Homelin** seuduilla neuvostojoukot hyökkäävät menestyksellisesti laajentaen sillanpääasemiaan Dnieprin ja Sosh-joen oikealla rannalla.

*

Suomalaiset sotilaat! Karkoitettuaan saksalaiset sotalaumat Dnieprin itäpuolella olevasta Ukrainasta ja mentyään valtavan vesiesteen, Dnieprin yli, Punainen armeija antaa nyt niille murskaavia iskuja Dnieprin oikealla rannalla.

Seuratkaa tarkasti tapahtumia, ja teille selvenee, kuinka perusteellinen tuho odottaa teidän armeijaanne, jos te, sotilaat, ette nouse kapinaan ettekä lähde ajoissa pois rintamalta.

KOLMEN SUURVALLAN NEUVOTTELU

Lokakuun 19 päivänä Moskovassa alkoi kolmen liittoutuneen valtakunnan, Neuvostoliiton, Amerikan Yhdysvaltojen ja Iso-Britannian edustajien neuvottelu. Neuvostoliiton edustajistoa johtaa ulkoasiain kansankomissaari V. M. Molotov, Yhdysvaltain edustajistoa valtiosihteeri Cordell Hull ja Iso-Britannian edustajistoa ulkoasiain ministeri Anthony Eden.

*

Neuvottelun alkamisen aattona moskovalainen „Izvestija“ kirjoitti:

„Viime kuukaudet ovat olleet täynnä tapahtumia, jotka ovat jyrkästi muuttaneet maailmansodan kulun. Punaisen armeijan voitot Neuvostoliiton—Saksan rintamalla, voitot, jotka on saavutettu sitkeissä ja vaikeissa taisteluissa saksalaisia anastajia vastaan, sekä meidän liittolaistemme menestykselliset sotatoimet Välimeren sotanäyttämöllä ovat tehneet mahdolliseksi uuden, englantilais-neuvostoliittolais-amerikkalaiselle liittoutumalle erittäin otollisen muutoksen koko sotilaallisessa ja poliittisessa tilanteessa. Nämä kuukaudet ovat paljastaneet selvästi Hitlerin leirissä vallitsevan kriisin kärjistymisen sotilaallisten tappioiden vaikutuksesta, ja ovat vieneet hitleriläisen liittoutuman

(Jatkuu 2. siv.)

KOLMEN SUURVALLAN NEUVOTTELU

(Jatkoa 1. siv.)

luhistumisen partaalle. Samaan aikaan nämä kuukaudet ovat näyttäneet uusia esimerkkejä niiden maiden kehittyvästä yhteistyöstä, jotka ovat yhtyneet taisteluun Hitler-Saksaa ja sen vasalleja vastaan".

„Hitlerin leiri on peloissaan Moskovan neuvottelun johdosta. Rauhoittaakseen omiaan, siellä huudetaan hysteerisesti liittoutuneiden välisistä sovittamattomista „ristiriidoista". Mutta hitleriläiset ovat jo moneen kertaan pettyneet pannessaan toivonsa erimielisyyksiin liittoutuneiden leirissä. Vanha saksalainen politiikka, joka pyrkii pelaamaan ristiriidoilla, on jo kauan sitten tehnyt itsensä mahdottomaksi, ja sodan aikana se on vienyt useasti suorastaan päinvastaisiin tuloksiin. Tämän alkavat ymmärtää jo itse hitleriläisetkin, jotka surumielisesti toteavat, m.m. Saksan tietotoimiston suun kautta, että „ristiriidat kolmen liittoutuneen välillä eivät milloinkaan koske kysymyksen ydintä".

„Kysymyksen ydin" on Hitler-Saksan tuhoaminen. Tämä tehtävä tulee ratkaistuksi liittoutuneiden yhteisin ponnistuksin. Neuvottelun täytyy lähentää tämän tehtävän ratkaisua".

Pakokauhu Norjan saksalaiskätyrien leirissä

„Dagens Nyheter" kertoo, että Norjan natsit, quislingiläiset, eroavat puolueesta suurin joukoin. Yhtenä syynä siihen on tilinteon pelko heidän petturuutensa ja suorittamiensa konnantöiden johdosta.

„Svenska Morgonbladet" kertoo, että joku aika sitten ryhmä nuoria quislingiläisiä tyttöjä ja poikia oli lähetetty opintoleirille Saksaan. Paluumatkalla Norjaan retkeilijät jäivät Ruotsissa pois junasta välttyäkseen palaamasta kotimaahansa. Kaikesta päättäen, kirjoittaa lehti, syynä pakoon oli se, että he olivat kadottaneet uskonsa Hitler-Saksan voittoon.

„Itä-Karjalan sotilaallinen merkitys"

Punaisen armeijan tiedustelijain kaappaamista asiakirjoista näkyy, että Suomen armeijan joukkoyksiköissä on tämän vuoden elokuussa pidetty niin sanottuja „oppitunteja" aineesta: „Itä-Karjalan sotilaallinen merkitys".

Niinpä Maaselän ryhmän esikunnasta lähetettiin heinäkuun 27 pnä esikuntapäällikön, eversti **Kai Savonjousen** sekä v.t. valistusupseerin kapteeni **Ilmari Paavolan** allekirjoittama salainen ohjekirjelmä mainitunlaisten oppituntien pitämisestä.

Kirjelmä on aito „suur-suomalaista" propagandaa, jonka tarkoituksena on puolustella Suomen vallanpitäjien rikollista ja häviöön tuomittua sotaseikkailua. Siinä todistellaan, kuinka „edullista" olisi rakentaa Suomen pääpuolustusasemat linjalle: Karjalan kannas—Syväri—Äänisjärvi—Valkeanmeren kanava—Valkeameri, ja kuinka „edullista" olisi saada Suomen haltuun koko Muurmannin rata, Muurmannin satama ja Kuollan niemimaa.

Mutta ei siinä kaikki. Kirjelmässä väitellään joitakin „sotaasioita tuntemattomia siviilihenkilöitä" vastaan, jotka ovat taipuvaisia pitämään edellämainittua „pääpuolustuslinjaa" myöskin Suomen valtakunnan ihanteellisena itärajana. Eihän toki, opettavat kirjelmän laatijat, suuret „sota-asiain tuntijat". Kuinkas te tuollaista puhutte? Valtakunnan rajanhan pitää kulkea paljoa kauempana idässä (missä, sitä ei sanota). Täytyyhän pääpuolustuslinjan itäpuolelle saada „leveä etumaasto", jossa voitaisiin käydä viivytystaisteluja siihen saakka, kunnes armeija ehditään marssittaa pääpuolustuslinjalle.

Meillä ei ole halua enempää syventyä tämän asiakirjan yksityiskohtiin. Se on lahtarimaisen pöyhkeän tylsäjärkisyyden huippu. Mutta täytyy ihmetellä, että ei vuonna 1941, vaan vuonna 1943 ja vielä saksalaisten kesähyökkäyksen myttyynmenon jälkeen sekä Punaisen armeijan siirryttyä valtavaan vastahyökkäykseen, Suomen armeijan johdossa on miehiä, jotka kuvittelevat löytävänsä suomalaisten sotamiesten joukosta sellaisia hölmöjä, jotka vielä uskovat heidän rosvosuunnitelmiensa toteutumiseen.

Kirjelmässä tehdään tosin se surumielinen toteamus, että Itä-Karjala ei ole kokonaan Suomen hallussa, vaan ainoastaan osittain. Mutta samassa uskotellaan, että onhan sekin parempi kuin ei mitään.

Ei, sotilaat! Se ei ole parempi, vaan pahempi, monin kerroin pahempi kuin ei mitään. Karjalan alueiden anastaminen maksoi teille suunnattomia veriuhreja. Mutta yritykset niiden pitämiseen tulevat maksamaan teille vielä monin kerroin enemmän: teidän armeijanne täydellisen tuhon, kaikkien niiden miesten surman, jotka yrittävät estää Punaista armeijaa puhdistamasta maataan muukalaisista anastajista.

Jos tahdotte välttyä tältä kohtalolta, vaatikaa joukko-osastojenne viipymätöntä viemistä pois Neuvosto-Karjalasta, karatkaa rintamalta tahi antautukaa sotavangeiksi! Kiirehtikää, ennenkuin ukkonen jyrähtää Karjalankin rintamalla!

Elintarvikevaikeudet Hitler-Saksassa

Hitleriläiset lehdet myöntävät, että toiveet hyvästä sadosta Saksassa ovat pettäneet. Hitleriläinen johtomies Giessler sanoi puheessaan: „Talonpoikien, talonpoikaisnaisten, vieläpä kasvavan maalaisnuorisonkin kasvoilla näkee melkein yliluonnollisten ponnistusten jälkiä. Mutta siitä huolimatta monilla seuduilla maatalousvuoden päättyminen on tuonut katkeraa pettymystä".

Leivän laatu Saksassa on suuresti huonontunut. Samoin varoitetaan jo siitä, että perunat eivät tule riittämään. Koko kalasaalis tullaan jakamaan vain pommituksista kärsineille kaupungeille. Muiden kaupunkien huoltaminen kalalla lopetetaan kokonaan.

O. W. KUUSINEN

SAKSALAISET ISÄNNÄT JA SUOMALAISET RENGIT

se tosiasia, että melko ttava määrä saksalaista äkeä on jatkuvasti Suo- todistaa koko maailmalle, saksalaisista on tullut Suo- isäntiä. Mutta herää kysy- onko minkäänlaista eroa en nykyisen aseman ja r-Saksan miehittämien mai- aseman välillä? Kyllä, ero aikkakaan ei kovin olennai-

omi on menettänyt itsenäi- nsä, kuten Saksan miehittä- in maat. Mutta Suomi ei ainoastaan alistettu Saksan an, vaan samalla se myös- tekee Saksalle palveluksia. i on Hitler-Saksan **vasalli-** joka palvelee sitä ennen ea käymällä sotaa sen etu- puolesta, sen apurina.

imä ei tee Suomen kansan aa yhtään helpommaksi. a se osa, jota Suomen hal- at piirit nyt esittävät, on erikoinen osa: heistä on kertaisesti tullut Suomen alaisten isäntien renkejä.

omen kansa näkee nälkää in yhtä paljon kuin miehi- jenkin maiden kansat; Suo- n yhtä perusteellisesti Sak- yöstämä kuin miehitetytkin . Mutta kaikki se on tehty nen viranomaisten käsin. en työtätekeviä riistetään ja taan säälimättömästi Sak- imperialistien eduksi; saksa- n käskystä Suomessa van- kidutetaan ja teloitetaan iä. Mutta toimeenpanijoina yvät Suomen viranomaiset. kä nuo saksalaisen sorron eenpanijat Suomessa ole mi- uusia nousukkaita, jotka nyt saksalaisten tahdosta päässeet valtaan, niinkuin käskyläiset Norjassa, ninissa ja Belgiassa. Ei, ngien tehtävän ovat Suo- ottaneet hoitaakseen maan vanhat vallanpitäjät, se sama kopla, joka siellä on ollut vallassa jo neljännesvuosisadan ja enemmänkin.

Myytyään Suomen Hitler-Saksalle ja ryhdyttyään esittämään hitleriläisyyden renkien osaa maassaan Suomen vallanpitäjät heti kunnostautuivat muissa maissa olevien Hitlerin kätyrien joukossa erikoisella ominaisuudellaan — vertaansa vailla olevalla ulkokultaisuudella.

He eivät sano kansalle, kuten Quisling Norjassa, että on alistuttava saksalaisten tahtoon, vaikka he eivät suinkaan jää jälkeen hänestä **teoissa**, pakottaakseen kansansa alistumaan saksalaisten isäntien tahtoon. Sanoissa he inttävät entiseen tapaansa, että Suomi on täysin „itsenäinen maa", ja itse esiintyvät „isänmaallisina", jotka muka „puolustavat" Suomen itsenäisyyttä. He eivät ole huomaavinaan Saksan taholta minkäänlaista kajoamista Suomen itsenäisyyteen.

Kun saksalaiset ryöstävät Suomea, harjoittaen julkeata kiristystä, niin Suomen valtaherrat nimittävät sitä Suomen ja Saksan „taloudelliseksi yhteistyöksi", ja Suomen presidentti lausuu saksalaisille „kiitoksen avusta".

Kun saksalaiset vaativat Suomen liittämistä niin sanottuun „antikomintern-liittoutumaan" tai vaativat Gestapon valvontaa Suomen ohranan „työhön", tahi kun Berliinissä yksinkertaisesti päätetään, kuka Suomen herroista sopii ja kuka ei sovi Suomen pääministerin virkaan, niin Helsingissä vastataan joka kerta lakeijamaisesti: „käskynne!", ja tätä nimitetään „poliittiseksi yhteistyöksi".

Kun Hitler vaatii Suomelta yhä uusia eriä tykinruokaa, niin hänen Suomen hallituksessa istuhänen Suomen hallituksessa istuvat nöyrät palvelijansa pyrkivät virkaintoisesti näyttämään „johtajalle", että he tässä asiassa tahtovat säilyttää itsellään **etusijan** Saksan kaikkien vasallimaiden joukossa, t.s. lähettävät sodan lihamyllyyn suhteellisesti enemmän miehiä kuin mikään muu näistä maista. Ja tätä he nimittävät „sotilaalliseksi yhteistyöksi" Saksan kanssa.

Todellakin, sen palvelusintoisempia renkejä kuin Suomen vallanpitäjät ovat, ei Saksan fascisteilla ole.

Sanotaan, että koira nuolee keppiä, jolla isäntä sitä lyö. Mutta Hitlerin suomalaisten koirien käyttäytyminen on vieläkin kummallisempaa. He ovat isäntänsä mieliksi antaneet saksalaisille sotalaumoille Suomen naisten kunniankin. He ovat itse asiassa laillistaneet hitleriläisten upseerien ja sotamiesten harjoittaman suomalaisten naisten raiskaamisen. Sitä paitsi he ovat laajassa mitassa järjestäneet sen erikoislaatuisen palvelun, jota suojeluskuntalaisen „Lotta Svärd"-järjestön jäsenet suorittavat saksalaisen sotaväen miehistölle. Tästä sotilaallistetusta järjestöstä, johon kuuluu 185 tuhatta jäsentä, on tullut saksalaisten porttola niin selustassa kuin rintamallakin.

Miten tällaista „yhteistyötä" saksalaisten kanssa Suomessa virallisesti nimitetään, on meille tuntematonta. Mutta me tiedämme, että Suomen armeijan sotilaiden omaisten rintamalle lähettämissä kirjeissä kuvastuu katkera häpeä ja suuttumus tuollaista häpeämätöntä „yhteistyötä" kohtaan hitleriläisten kanssa. Sen sijaan saksalaiset isännät itse näkyvät olevan hyvin tyytyväisiä suomalaisten vaimoväenhankkijain huolenpitoon. Ilmankos eräs heistä kirjoittikin „Wilnaer Zeitung"-lehteen:

„Me saksalaiset voimme Suomessa aina erittäin hyvin. Sen on meidän sotilaidemme esimerkki jo todistanut".

(O. W. Kuusisen kirjasta „Suomi ilman naamaria")

Kestääkö kiittää?

Kun eduskunnassa viimeksi „käsiteltiin“ kysymystä ulkopolitiikasta, nousi puhujalavalle korkea hallitusherra toisensa jälkeen, teki syvän lakeijankumarruksen Saksaan päin, lausuen julki kiitoksensa sieltä tulleesta „avusta“.

Mistä Suomen herrat ovat noin ylenpalttisen kiitollisia heralleen Hitlerille?

Mistäpäs muusta kuin siitä, että „johtaja“ on ottanut heidät osakkaaksi toivottomaan sotahommaansa, jossa jo ainakin lähemmäs 300.000 Suomen miestä on päässyt hengestään tahi terveydestään. Siitä, että Hitlerin sotalaumat on tuotu Suomeen isännöimään ja hulinoimaan. Siitä, että Hitler on „auttanut“ Suomen herroja pääsemään kolmannen sotatalven kynnykselle, saattamaan maan talouden rappiolle, kansan nälkäkuoleman partaalle, tehnyt siitä avojaloin ja repaleissa kulkevan ryysyläiskansan.

Kysymme teiltä, suomalaiset sotilaat, kestääkö kiittää?

—o—

TALVI PELOTTAA

Reserviläinen **Hjalmar Sällströmille**, 1 Kpk 1479, kirjoittaa hänen vaimonsa Toini Sällström Nikkilästä:

„Meillä ei ole puitakaan talveksi. Kaikki on niin kallista täällä, kaikki nousee vaan. Kaikista on pula, ei täällä saa mitään ei vaatetta eikä pahasti ruokaakaan“.

*

Sotamies **Jalmari Seleniukselle**, 2 Kpk 1991, kirjoittaa A. Leino Huittisten Lauttakylästä:

„Kyllä teillä siellä on nyt varmaan suivasa olla, kun tuli pimeät yöt ja talvi-ilmat. Kuinka tässä talven yli päästään? Sillä nälkä tulee ja se on sellainen vieras, joka panee tanssimaan oman pillinsä mukaan“.

Miten Dnieprillä hurisee?



Samaan aikaan kuin Punaisen armeijan joukot menevät mahtavan Dniepr-virran yli, etualalla näkyvissä oleva räpylä-saksmanni koettaa pelastautua vaipumasta ahventen ruoaksi. Pelastusrenkaan nimi on „joustava puolustus“.

Ulkomaalaiset lehdet Punaisen armeijan hyökkäyksestä

VENÄLÄISET OVAT YLIVOIMAISIA

Ruotsalainen lehti „Svenska Dagbladet“ kirjoittaa:

„Venäläiset armeijat ajavat saksalaisia pois Venäjän laajoilta lakeuksilta. Muutamassa viikossa ovat saksalaiset menettäneet lähes puolet Ukrainaa. Venäläisten nopean ja vastustamattoman etenemisen selittää se seikka, että **venäläisten puolella ovat vahvemmat voimat, parempi sotataito ja korkeampi moraali**“.

SAKSALAISTEN „SUUNNITELMALLINEN“ PERÄÄNTYMINEN

Sveitsiläinen lehti „Tribune de Genève“ kirjoittaa:

„On itsestään selvää, että kukaan ei usko enää saksalaisten juttuihin „suunnitelmallisesta ve-

täytymisestä“. Saksalaiset tekevät itsensä vain naurettaviksi, kun he koettavat uskotella, että he olisivat suunnitelmallisesti luopuneet koko Dnieprin itäpuolella olevasta Ukrainasta, tyhjentäneet suunnitelmallisesti Smolenskin menettäneet suunnitelmallisesti suunnattomat määrät sotamateriaalia“.

VENÄLÄISTEN HYÖKKÄYKSEN VOIMA LISÄÄNTYY TALVELLA

Sveitsiläinen „Arbeiterzeitung“ sanoo:

„Ei ole mitään merkkejä siitä, että venäläisten hyökkäyksen iskuvoima tulee vähenemään. Päinvastoin on täysi syy olettaa, että venäläisten hyökkäyksen voima tulee varsinkin talvella entisestäänkin lisääntymään“.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 93 1943 — RINTAMALEHTI — Maanantaina lokakuun 25 pnä

SAKSALAISET AJETTU POIS MELITOPOLISTA

Lokakuun 23 päivänä julkaistussa Stalinin päiväkäskyssä ilmoitettiin, että Punaisen armeijan joukot ovat useita päiviä kestäneiden sitkeiden taisteluiden jälkeen murtaneet vihollisen vimmatun vastarinnan ja tuottaen sille raskaita tappioita, lokakuun 23 päivänä täydellisesti saaneet haltuunsa Melitopolin kaupungin ja rautatieaseman, saksalaisten erittäin tärkeän puolustustukikohdan Krimille ja Dnieprin alajuoksulle johtavilla teillä.

Näin ollen saksalaisten vahva puolustusvyöhyke Molotshnaja-joen varrella on murrettu sen ratkaisevalla kohdalla.

Lokakuun 22 päivän tiedonannosta

Krementshugin etelä- ja kaakkoispuolella joukkomme etenivät paikoitellen 6—10 kilometriä, valtasivat Verhne-Dnieprovskin kaupungin ja yli 50 muuta paikkakuntaa.

Perejaslavin eteläpuolella joukkomme laajensivat sillanpääasemiansa Dnieprin oikealla rannalla.

Retshitsan eteläpuolella joukkomme valtasivat useita vihollisen tarkasti linnoitettuja tukikohtia Dnieprin oikealla rannalla.

Lokakuun 21 päivänä meidän joukkomme ovat eri rintamilla tuhonneet ja vaurioittaneet 116 saksalaista hyökkäysvaunua. 98 vihollisen lentokonetta on ammuttu alas.

*

Älkää unohtako, suomalaiset sotilaat, että ne Punaisen armeijan tappiot, joista nyt saapuu joka päivä yhä uusia tietoja, on saavutettu syksyllä, sade- ja liejukauden kestäessä, jolloin hyökkäystoimia on yleensä pidetty täysin mahdottomina. Neuvostosotilaille, jotka haluavat mahdollisimman pian karkoittaa ja tuhota fascistiset rosvot, ei ole mitään mahdotonta. „Kenraali Lieju“ ei auttanut saksalaisia. Mitä talveen tulee, niin he ovat aina itsekin myöntäneet, että se ole heidän aikaansa. Talvi on samaa kuin — Stalingrad.

Volgalta Dnieprille

Juostessaan pakoon länttä kohti Punaisen armeijan herkeämättömien iskujen painosta, hitleriläiset luulivat voivansa pysähtyä Dnieprille. Saksalaiset perustivat toivonsa siihen tosiasiaan, että Dniepr on valtavan leveä, syvä ja vuolas virta, jonka länsiranta on jyrkkä ja korkea. He perustivat toivonsa vahvoihin linnoituslaitteisiinsa, joita he olivat rakentaneet vuosikausia. Tapansa mukaan he kerskailivat „aikovansa“ pysähtyä Dnieprille. „Tässä seison ja tähän jään“, ilmoitetaan suurrehentelijä Hitlerin sanoneen.

Mutta kävi toisin. Jatkaen keskeytymättä hyökkäystään Punainen armeija meni Dnieprin yli useissa kohdin. Hitleriläiset pettyivät laskuissaan tälläkin kertaa, kuten he pettyivät aikoinaan yrittäessään päästä **Volgalle.**

Tuo yritys tuli hyvin kalliiksi. Hitler-Saksa ei unohda Stalingradin läksyä. Se ei unohda myöskään niitä iskuja, joita sen sotalaumat nyt saavat Dnieprillä.

Volgalta Dnieprille — sellainen on ollut hitleriläisten maineeton taival tänä vuonna. Stalingradin luona saamastaan musertavasta iskusta he eivät toipuneet keväällä, kesällä eikä syksyllä. Mitkään „totaaliset mobilisatiot“ eivät heitä auttaneet. Eivät auttaneet myöskään raivohullun Hitlerin kirkuvasanaiset päiväkäskyt. Punainen armeija ajaa vihollista edellään ja

(Jatkuu 2. siv.)

Volgalta Dnieprille

(Jatkoa 1. siv.)

tuhoaa sitä. On käynnissä saksalaisten **joukkohäätö** neuvostomaalta. Nyt taistellaan Dnieprin oikealla rannalla.

Dnieprin tapaisten leveiden jokien ylimeno, ja varsinkin kun ne ovat erittäin vahvasti linnoitetut, on yksi sotataidon kaikkein vaikeimpia tehtäviä. Punaisen armeijan joukot osoittivat olevansa tämänkin tehtävän tasalla.

Suomalaiset sotilaat! Painakaa mieleenne Dnieprin taisteluiden opetukset! Ottakaa huomioon, että ei ole sellaisia esteitä, joita Punainen armeija ei voi voittaa. Armeija, joka on karkoittanut saksalaisten miljoona-armeijat Volgalta ja Kaukasiasta Dnieprille, ylittänyt tämän tavattoman vahvan vesistöesteen, kykenee myöskin hyökkäämään Karjalan metsämaastossa ja nujertamaan pienen Suomen pienen armeijan, jos se yrittää vastarintaa.

Vaviskaa Punaisen armeijan voiman edessä! Teillä on siihen täysi syy. Pelastakaa henkenne antautumalla sotavangeiksi tahi rintamakarkuruudella, ennenkuin kaikki on myöhäistä!



„Pojat voi hyvin ja parta kasvaa". Ryhmä suomalaisia sotavankeja iltapuhteen vietossa sotavankileirillä N:o 158.

PAKINA

RAKKAALLA LAPSELLA ON MONTA NIMEÄ

Helsinkiläisten „valtiomiesten" älypahanen joutuu tämän tästä ankaraan pinnistykseen, kun sen täytyy sotatilanteen muuttuessa keksiä yhä uusia nimiä sille siveettömälle yhdyselämälle, jota mainitut herrat viettävät saksmannin kanssa.

Kaikki muistavat vielä sen ajan, jolloin sanottiin reilusti ja kakistelematta niinkuin asia on. Nimittäin, että ollaan sotaliitossa Saksan kanssa. Sanoipa Ryti vielä joulukuun 6 pnä 1942 iloitsevansakin saksalaisten liittolaistensa aseveljeydestä.

Se oli siihen aikaan, jolloin saksalaiset olivat Stalingradin luona ja Kaukasus-vuorten juurella. Helsingissä oli ilo ylimmillään, ja siellä vannottiin saksmannille ikuista uskollisuutta.

Mutta sitten tuli Stalingradin motti ja saksalaisten talvilivohka. Tämän jälkeen tuli kesä ja Orelin rysäys, joka tiesi saksalaisten hartaasti odotetun kesähyökkäyksen keikahtaneen takapakaroilleen.

Ryti ei enää iloinnutkaan saksalaisten liittolaistensa aseveljeydestä. Mutta silloin ei oltu vielä niin julkeita, että olisi kehdattu kieltää oltavan liitossa Saksan kanssa. Helsingin herrat koettelivat vain pienennellä syntiinlankeemuksensa suuruutta leperrellen, että sen liiton solmiminen oli pelkkä „sattuma".

Punaisen armeijan kesähyökkäys jatkui kasvavalla voimalla. Se saapui Dnieprille. Silloinpa löytyi Helsingistä sellainen hepu, jonka päätä ei palellut, kun hän väitti, että „eihän tässä olla liitossa kenenkään kanssa". Päätä ei palellut, mutta korvat heilui...

Väinö Tannerin virkaveljet ovat nyt arvioineet Väinön väitteen sentään liian huimaksi. Vaikka kansalaiset eivät tiedäkään kaikista saksalaisten kanssa solmituista salaisista sopimuksista, niin niillä juuttailla on kuitenkin silmät päässä ja he näkevät sen teerenpelin, jota saksmannien kanssa on pidetty kolmatta vuotta ja yhä pidetään.

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunta on yllämainituista syistä antanut Suomen herrain ja saksmannien liitolle uuden nimen. Se on nyt kuulema „määrätynlaista aseveljeyttä". Sotaliiton olemassaoloa ei kielletä, mutta liverrellään, että se „ei merkitse poliittista liittoa".

Mikä on sellainen sotaliitto, joka „ei merkitse" poliittista liittoa? Vastaus: silkkaa pötyä. Se on aivan samaa kuin jos joku lukijoista väittäisi, että hän on laillisissa naimisissa, mutta se „ei merkitse" avioliittoa.

Taavetti Tietäväinen.

Tappiomielialat

leviävät Saksassa kuin kulkutauti

Sveitsiläinen „Arbeiterzeitung" kirjoittaa Saksan tilanteesta:

„Kaikkien väestökerrosten mieliala on erittäin masentunut. Vieläpä monen kiihkeän hitlerisenkin into on laskenut. Siihen on osittain syynä elintarviketilanteen huononeminen. Kaikkein välttämättömimpiäkin tarvikkeita on melkein mahdoton saada. Kireä ruokatilanne koskee kipeimmin raskaan ruumiillisen työn tekijöihin, joiden voimat heikentyvät päivä päivältä.

Kaikkialla vallitsee suuri väsymys sotaan. Uskonpuute Saksan voittoon ja tappiomielialat leviävät kuin kulkutauti.

Sotilaiden keskuudessa rintamalla on myös havaittavissa mielenmasennusta, joka on lisääntynyt varsinkin sen johdosta, että useiden sotilaiden perheet ovat tuhoutuneet Saksan kaupunkien pommituksissa. Kertomukset pommitusten seurauksista vaikuttavat kuin myrkky sotilaiden mielialaan".

Tanska ei lannistu

Tukholmasta ilmoitetaan, että ainoastaan parin kolmen päivän aikana lokakuun keskivaiheilla on Tanskan rautateillä, joita saksalaiset käyttävät yhteyttä varten Norjan kanssa, tehty 7 tuhotekoa. Kööpenhaminassa on täydellisesti lamaannuttanut kenkätehdas „Glob". Tuntemattomat henkilöt polttivat tehtaan, jonka omistaja oli tunnettu hitleriläisten suosija. Kööpenhaminan lähellä on löydetty hitleriläiskätyrin Jens Olsenin ruumis.

Lokakuun 14 päivänä saksalaisessa komendanttivirastossa Aalborgissa räjähti muutamia pommeja. Rakennus tuhoutui. Useat henkilöt haavoittuivat vaikeasti. Samana aamuna räjäytettiin Aalborgin laivaveistämöllä nostoturjet, jotka oli juuri saatu kunnoon entisten räjähdysten jäljeen.

Poika seurasi äidin neuvoa

„Tee mitä tahansa, kunhan pelastat henkesi"

Eräs Punaisen armeijan puolelle tullut Pielavedeltä kotoisin oleva suomalainen sotamies, jonka nimeä emme halua mainita, sai vähää ennen karkaamistaan äidiltään seuraavan kirjeen:

„Rakas poikani!

Joka ilta, kun ummistan silmäni, rukoilen puolestasi, että säilyisit elossa ja palaisit takaisin luoksemme. Usein olen yksinäisyydessä ihmetellyt sitä, kun teille sanotaan, että taistelette uskonnon, kodin ja isänmaan puolesta. Teidän isänmaannehan ei ole siellä jossakin vieraalla maalla, vaan täällä Suomessa. Miksi pitää sitten pettää ja puhua kauniita sanoja, kun teot ovat kuitenkin toiset. Uskontohan kieltää tappamisen ja lähimmäisen omaisuuden himoitsemisen. Te olette kuitenkin menneet toisten maalle ja ajaneet omistajat pois kodeistaan.

Tuntuu suorastaan ivalta puhua taistelusta kodin puolesta, kun meidänkin kylästä on jo tapatettu melkein kaikki miehet, kotien ja perheitten ainoat huoltajat. Pielaveden pitäjästä on kaatunut jo useita satoja. Ja tarkoitus näyttää olevan sellainen, että loputkin pannaan menemään.

Rakas poikani! Älä usko kauniisiin puheisiin, joiden varjolla teidät tahdotaan uhrata väärän asian puolesta. Tee mitä tahansa, kunhan pelastat henkesi. Minä annan siihen sinulle siunaukseni.

Äitisi".

Poika ymmärsi äitinsä neuvon ja ryhtyi heti kirjeen saatuaan valmistautumaan rintamalinjan ylituloon. Kaikki onnistui hyvin ja pojan asiat ovat parhaassa järjestyksessä. Hän on jo tavannut vankileirillä muitakin pielaveteläisiä. Hän on kiitollinen äidilleen viisaasta neuvosta ja toivoo, että tieto hänen pelastumisestaan tulisi äidin kuuluviin Pielavedelle.

TOIVO KORHONEN VASTAA

Anni Piiraiselle Iisalmen Poromäkeen

Terve, Anni!

Sain lukea kirjeesi, jonka olit lähettänyt Sulo Oikariselle, osoitteella 3 Kpk 4223. Kirjeessä kysyit, onko minusta kuulunut mitään ja olenko elossa. En tiedä kykenikö Sulo vastaamaan sinulle ennen kuolemaansa. Ehkäpä hän luuli minunkin olevan „Mannerheimin puurisfin" ritarien hiljaisessa joukossa.

Minä elän. Mutta Sulo on siellä, mistä ei takaisin palata. Olen Neuvostoliitossa sotavankileirillä, kaukana sodan melskeistä.

Täällä olen ollut jo lähes vuoden, sillä vangiksi jouduin syksymyöhällä 1942. Aika on mennyt hyvin. Olen ollut koko ajan pienessä työn touhussa. Ruoasta ja juomasta ei ole puutetta. Syön kolmasti päivässä vatsani täyteen ja tukevampia muonia kuin Suomen armeijassa. Vapaa-aikoina, sunnuntaisin ja iltaisin, lueskelen aikani kuluksi tai pelaan poikien kanssa jotakin ajanvietepeliä.

Siellä Suomessa kuuluvat puhuvan, että sotavanki saa kantaa kaikkein raskaimman taakan sodassa. Se on propagandaa.

Minäkin pelkäsin vangiksi joutumistani. Luulin, että minut tapetaan. Nyt nauran, kun muistelen, kuinka silloin annoin valhepropagandan vaikuttaa itseeni.

Lopetankin tähän. Reippain sotavankiterveisin, tuttavasi

Toivo Korhonen.

J. K. Sano kaikille tuttavilleni terveisiä ja kerro, että minä voin hyvin.

„NÄKYMÄTÖN RINTAMA"

Ruotsissa on ilmestynyt norjalaisen kirjailijan Frognerin kirja „Näkymätön rintama".

Kirjailija antaa selvän kuvan maanalaisen taistelun synnystä ja kehittymisestä saksalaisia miehittäjiä vastaan Norjassa.

Frogner otti kolmen vuoden ajan osaa maanalaiseen työhön ja oli keskitysleirillä. Hän kuvaa, miten erillään toimineista pikku ryhmistä, joita yhdisti toisiinsa yhteinen viha vihollista kohtaan sekä rakkaus kotimaahan ja vapauteen, on muodostunut norjalaisten isänmaanystävien „näkymätön rintama". Nuo ryhmät tekevät valistustyötä, painavat ja levittävät sanomalehtiä ja lentolehtisiä, pelastavat tovereita, joita uhkaa vangitseminen tahi jotka ovat päässeet karkaamaan poliisin kynsistä.

Kolme vuotta on Saksan ohrana, Gestapo, järjestelmällisesti vanginnut parhaita, kaikkein kyvykkäimpiä norjalaisia ja telottanut paljon syyttömiä panttivankeja pelotellakseen toisia ja saadakseen selville maanalaisia järjestöjä. Mutta kaikki hitleriläisten ponnistelut norjalaisten isänmaanystävien vastarinnan murtamiseksi ovat olleet tuloksettomia. Rinnan salaisten siviilijärjestöjen kanssa aseistautuvat eri alueilla myös sotilasryhmät, jotka ovat valmiit iskun antamiseen.

„Norjan kansan näkymätön rintama kestää viimeiseen yoittoisaan taisteluun saakka vapauden puolesta" — kirjoittaa „Näkymättömän rintaman" tekijä.

Lisää amerikkalaisia joukkoja saapuu Englantiin

Englannin tiedoitusministeriön ilmoituksen mukaan on erääseen Englannin satamaan saapunut äskettäin uusi erä amerikkalaista sotaväkeä. Se on suurimpia eriä, mitä Yhdysvalloista Englantiin on milloinkaan saapunut.

HÄMMÄSTYTTÄVÄ YHDENNÄKÖISYYS



Lukija luulee, että kuva esittää „elämää" Suomen kotirintamalla, vaikka kuva onkin saksalainen. Lukijan erehdys on anteeksi annettava, sillä yhdennäköisyys on todellakin hämmästyttävä. Yhtä lystiähän se on „Euroopan uusi järjestys" Suomessa kuin Saksassakin. Joka paikassa, missä saksalaiset isännöivät, ovat käytännössä samat menetelmät kansan „yksimielisyyden" turvaamiseksi — turpalukko ja ohranan kytät, kytät sivilipuvussa ja kytät sotilaspuvussa, (SS-miehet).

Koska Suomi seuraa Italian esimerkkiä?

Ruotsalainen lehti „Dagens Nyheter" kirjoittaa:

„Sillä tosiasialla, että Saksan eilinen liittolainen Italia taistelee tänään Saksaa vastaan, on tavattoman suuri merkitys. Kun Hitlerin omat liittolaiset nousevat häntä vastaan, niin mitä on silloin odotettavissakaan saksalaisten miehittämien maiden kansoilta? Ei tarvita muuta kuin yksi ainoa kipinä, ja Ranskan, Tanskan, Norjan sekä Balkanin maiden kansat nousevat kapinaan ja ase kädessä tekevät lopun saksalaisten herruudesta".

Turkkilainen lehti „Tan" lausuu:

„Akselin alaisiin pieniin maihin tekee Italian antautuminen voimakkaan vaikutuksen. Mitä toiveita voi Unkarilla, Romanialla ja Suomella olla vielä sen jälkeen, kun itse Saksa on kärsinyt kaikkialla niin raskaita tappioita ja osoittanut olevansa kykenemätön pitämään Italiaa aisoissa. Romaniassa, Unkarissa ja Suomessa on havaittavissa kasvavaa levottomuutta ja halua seurata Italian esimerkkiä".

*

Näin sanoo turkkilainen lehti. Että tällainen oikea käsitys saa yhä enemmän jalansijaa myöskin Suomen armeijan sotilaiden keskuudessa, se näkyy viime aikoina otettujen sotavankien lausunnoista. „Ei tämä sota ennen lopu, ennenkuin suomalaiset seuraavat italialaisten esimerkkiä ja ryhtyvät ajamaan saksalaisia pois maastaan", näin keskustellaan monissa korsuissa.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 94 1943 — RINTAMALEHTI — Maanantaina marraskuun 1 pnä

Taistelut etelässä

Kärsittyään useita raskaita tappioita Dnieprillä saksalaiset ovat epätoivoisia ponnistuksia pääkseen asemansa itärintaman eteläosalohkolla. He rakensivat voimakkaasti linnoitetun puolustuslinjan koko rintamalle Dnieprin ja Asovan merelle saakka ja muodostivat **Melitopolin** kaupungin ympärille tukirintansa solmukohdaksi. Melitopolin puolustusvyöhykkeen, joka kulki Molotshnajajokea pitkin, piti Saksan sotilasjohdon laskelmien mukaan estää venäläisiä pääsy Dnieprin alajuoksulle ja Krimille. Saksalaiset antoivat erittäin suuren merkityksen tälle puolustuslinjalle. Sitä todistaa myöskin se tosiasia, että upseerit tällä lohkolla saivat kolmintertaisen palkan ja kaikki sotamiehet palkittiin rautaristeillä. Saksan armeijan sotilasjohto siirsi tänne yhä uusia hyökkäysvaunu-, jalkaväki- ja lentokonedivisiooneja sekä teki raivokkaita vastahyökkäyksiä saadakseen Punaisen armeijan hyökkäyksen epäonnistumaan. Yksistään Melitopoliin johtavilla teillä oli Punaisen armeijan joukko-osastoja lyötävä takaisin 26 vihollisen vastahyökkäystä. Saksalaiset taistelukoneet tekivät tällä kapealla lohkolla 1.100 lentoa päivässä. Huolimatta vihollisen kaikista ponnistuksista Punainen armeija murtui Melitopolin puolustuslinjan, jota saksalaiset itse nimittivät „Krimin portiksi". Neuvostojoukkojen iskujen alla saksalaiset peräänyivät koko rintamalla Dnieprin ja Asovan merelle saakka.

Samanaikaisesti kun Melitopolin puolustussolmukohta hävitettiin, Punaisen armeijan joukko-osastot saavuttivat uusia suuria voittoja Dnieprillä. **Dniepropetrovskin** ja **Dnieprodzershinskin** suuret teollisuuskaupungit on vapautettu saksalaisista. Neu-

(Jatkuu 2. siv.)

PUNAINEN ARMEIJA HYÖKKÄÄ

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoittaa hyökkäävien neuvostojoukkojen uusista voitoista Dnieprin oikealla rannalla ja Melitopolin länsipuolella.

Lokakuun 29 päivänä. Melitopolin länsipuolella neuvostojoukot ajoivat edelleenkin takaa perääntyvää vihollista edeten 12—25 kilometriä sekä valtasivat 80 paikkakuntaa. Dnieprin mutkassa **Dniepropetrovskin** lounaispuolella Punaisen armeijan joukot jatkoivat hyökkäystään ja edeten muutamilla lohkoilla 6—10 kilometriä valtasivat 26 paikkakuntaa, joukossa **Jelizarovon** rautatieaseman.

*

Lokakuun 30 päivänä. Melitopolin länsipuolella, Dnieprin ja Sivash-järven välisellä alueella, neuvostojoukot ajoivat takaa perääntyvää vihollista ja etenivät 15—35 kilometriä sekä valtasivat **Genitsheskin** kaupungin ja yli 150 muuta paikkakuntaa.

Dnieprin mutkassa Dniepropetrovskin lounaispuolella neuvostojoukot etenivät muutamilla lohkoilla 5—8 kilometriä ja valtasivat useita paikkakuntia, niiden joukossa **Boshedarovkan** rautatieaseman.

*

Lokakuun 31 päivänä. Dnieprin ja Sivash-järven välisellä alueella neuvostojoukot ajoivat edelleen takaa perääntyvää vihollista ja valtasivat yli 200 paikkakuntaa.

ITALIASTA

Saksalaisten sitkeästä vastarinnasta huolimatta englantilais-amerikkalaiset joukot etenevät menestyksellisesti. Ne ovat puhdistaneet saksalaisista joukoista yhden kolmasosan Italian aluetta. Liittoutuneiden joukot ovat jo Rooman porteilla.